अभियान साप्ताहिक

ABHIYAN WEEKLY

abhiyanweekly40@gmail.com

jif{ #* / c+s !(/ @)&& dl+;/ !(ut]zqmaf/ / 4 Dec., 2020 / dNo ¿: !)÷–

kzhfO l/; p7 eL/ vfH5 eGy===

काठमाडौं । मान्छेलाई रिस उठे निहुँ खोज्छ, पशुलाई रिस उठे भीर खोज्छ भन्ने उखान थियो, पूर्व माओवादी रामवहादुर थापाले सम्हालेको गृह मन्त्रालयले नेपाली कांग्रेसलाई चिढाउन एउटा पुल उद्घाटन गर्न गएका बरिष्ठ नेता रामचन्द्र पौडेललाई लछारपछार पारेर पक्राउ गर्नु र ३ घण्टापछि छोड्नुको कारण त्यही उखानजस्तो भएन त ?

रामचन्द्र पौडेलले एउटा पुल उद्घाटन गर्दा हल्लिने सरकारले राजतन्त्र र हिन्दुवादीको आन्दोलन कसरी थेग्न सक्छ । कतै यो पनि ओलीतिर लागेका भनिएका गृहमन्त्री रामवहादुर थापाले प्रचण्डलाई सघाएका त होइनन् ?

ससाना कुरामा पनि निहुँ खोज्दै हिडिरहेको सरकारले राजतन्त्र र हिन्दुवादीको कार्यक्रममा निषेधाज्ञा लगाएर रोक्न

>>> afsL * k]hdf

xfdLnfO{ www.abhiyanonline.com df klg k9\g ;lsG5 .

;xofu ubf 7Ls clwsf/ vfHbf etk|t

काठमाडौं । केही समय अघिदेखि नेपाली जनताले संविधानले दिएको अधिकारको प्रयोग गर्दै मुलुकका विभिन्न ठुला शहरहरूमा संघीयता, धर्म निरपेक्षता र गणतन्त्रको खोरेजीको माग गर्दै सडक प्रदर्शन गरिरहेका छन् । संविधानले राष्ट्र, राष्ट्रिय स्वतन्त्रता र सार्वभौमसत्तालाई मात्र अपरिवर्तनीय स्वीकार गरेको छ । यी तिन बाहेक अन्य सबै कुराहरु जनताले चाहेको खण्डमा परिवर्तन हुन सक्ने ग्यारेन्टी संविधानले नै दिएको हुनाले त्यही संविधान अनुसार गठन भएको सरकार र राजनीतिक दलले सकडमा उत्रिएका जनतालाई अनेक प्रकारका आरोप लगाउँदै गाली गलौज गर्नु संविधान विपरितको कार्य हो ।

पछिल्लो समयमा सरकारका मन्त्रीहरु समेत

>>> afsL * k]hdf

cfnLnfO{ k|r08sf] ;dg

काठमाडौं । ओलीले प्रचण्डको समन मान्लान् ? २० गतेको बैठकमा अनिवार्य उपस्थित हुन समन पो काटे त प्रचण्ड कित्ताले ।

१७ गते सचिवालय बैठक प्रधानमन्त्री निवासमै बस्यो । प्रधानमन्त्रीले आउन्न भनिसकेका थिए, आएनन् । १५ मिनेट बसेको प्रचण्ड अध्यक्ष बनेको बैठक मुख हेराहेर गरेर सकियो । अन्तमा एउटा समन जारी गरेर सचिवालय बैठक सकियो ।

२० गते सचिवालय बैठक बस्ने, अध्यक्ष केपी

>>> afsL * k]hdf

;ef, ;Ddjhg, kbzg /f]Sg vf]hg' ;+ljwfg lj/f]wL sfo{

;+ljwfgn] lbPsf] clwsf/ hgtfn] kpf]u ug{ lsg gkfpg]<

काठमाडौं । सत्ताधारी दल नेपाल कम्युनिष्टभित्रको आन्तरिक द्वन्द्व चरम उत्कर्षमा पुगेको छ । पार्टीका दुई अध्यक्षबीचको द्वन्द्वले गर्दा पार्टी नै विभाजनको डिलमा पुगेको छ । तत्कलिन नेकपा एमाले र माओवादी एकीकरण हुँदा भएको सहमति अनुसार पार्टीका सबै काम दुवै अध्यक्षको सहमतिमा हुने भनिएकोले गर्दा अहिले पार्टीभित्र बहुमत र अल्पमतको कुरा उठाउनै गलत रहेको छ । नेकपाको केन्द्रीय समिति सहित स्थायी कमिटी र सचिवालय बैठकले समेत आउँदो चैत्र महिनामा पार्टीको एकीकृत महाधिवेशन गर्ने निर्णय गरिसकेको अवस्थामा अहिले नै पार्टीका अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्रीलाई दुई पद मध्येको एक पद छोड्न दबाब दिनु सहमतिको विपरितको कार्य हो । पार्टीको सचिवालय बैठकबाट सबै निर्णय गरिनुपर्ने हो भने पार्टीको कन्द्रीय समिति, स्थायी समितिको कुनै अर्थ नरहने भएको हुनाले

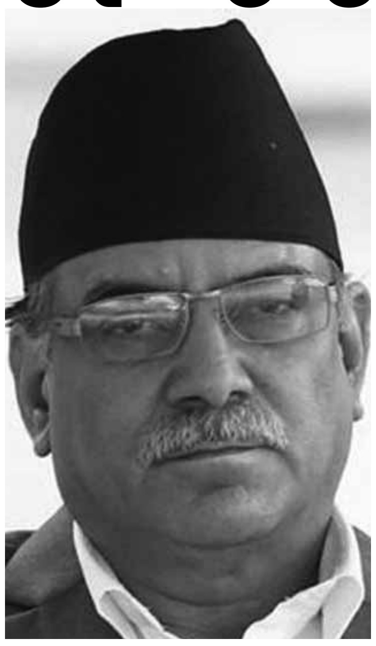

अब जतिसक्दो चाँडो पार्टीका महाधिवेशन गरेर पार्टीभित्रका सबै समस्याहरूको समाधान त्यही खोजिनु उपयुक्त विकल्प हुन सक्छ । पार्टीको सचिवालय बैठकबाटै पार्टी अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री केपी ओलीलाई एक पदबाट राजिनामा गराउने रणनीतिमा पार्टी अध्यक्ष पुष्पकमल दाहाल र माधव नेपाल रणनीतिक उदेश्यका साथ अघि बढेका हुनाले पार्टीमा अहिले समस्या देखिएको छ । पार्टीभित्रको समस्याले गर्दा सरकार सञ्चालनमा समेत अवरोध पुगेको छ ।

संविधानसभाबाट निर्णय भई लागु भएको संविधानले राष्ट्र, राष्ट्रियता अखण्डता र सार्वभौमसत्ता बाहेक सबै कुरालाई परिवर्तनीय भनि स्वीकार गरिसके अका को अवस्थामा सत्ताधारी दलभित्र देखिएको विवादका कारण पूर्वराजा समर्थकहरूलाई सभा, सम्मेलन

>>> afsL * k]hdf

k|ltj]bg c:jLsf/sf] sf]g}cy{/xb}g

काठमाडौं । सरकारले ट्रान्सपरेन्सी इन्टरनेशनलको एसिया प्रतिवेदनलाई अस्वीकार गर्ने निर्णय गरेको छ । उक्त प्रतिवेदनले नेपालमा प्रधानमन्त्री नै भ्रष्टाचारका आरोपी सहकर्मीहरूको प्रतिरक्षामा उत्रिएको उल्लेख गरेको थियो । सरकारले भने उक्त प्रतिवेदन राजनीतिक पूर्वाग्रहबाट प्रेरित भएको दाबी गरेको छ । सरकारका प्रवक्ता एवं सञ्चारमन्त्री पार्वत गुरूङ्गले आइतबार एक वक्तव्य नै प्रकाशित गारी गर्दै भनेका छन् । प्रमाणित नभएका आधारमा आधारविहिन अनुसन्धान विनै मनोगत धारणाबाट अभिप्रेरित भएर प्रकाशित गरिएको प्रतिवेदनले नेपाल सरकार अस्वीकार गर्दछ भनिएको छ ।

सरकारले उक्त प्रतिवेदनलाई अस्वीकार गरेपनि जनताको नजरवमा मुलुकमा भ्रष्टाचार बढेको छ । भ्रष्टाचारलाई नियन्त्रण र रोकथाम गर्न स्थापना गरिएको सम्वैधानिक निकाय अख्तियार दुरूपयोगले समेत मुलुकमा भ्रष्टाचार बढेको भन्दै केही समय पहिला तत्कालिन प्रमुख आयुक्त नविन कुमार घिमिरेले चिन्ता जाहेर गर्दै अहिलेकै अवस्था कायम रहेको खण्डमा स्थानीय जनप्रतिनिधिहरु प्रायः सबै जेल जानुपर्ने अवस्था देखिएको बताएका थिए । अख्तियारले अहिले पनि भ्रष्टाचार गरेको भन्दै दिनहुँ सरकारी कर्मचारीहरूलाई पक्राउ गरिरहेको अवस्थामा सरकारले ट्रान्सपरेन्सी इन्टरनेशनले प्रकाशित गरेको प्रतिवेदनलाई अस्वीकार गर्नु भनेको सरकारकै लागि लज्जाको विषय हो । कोरोना भाइरसको नियन्त्रण र रोकथामका

>>> afsL * k]hdf

Pp6f k|ltj]bgnfO{ :jLsf/ clg c:jLsf/

काठमाडौ । ट्रान्सपरेन्सी इन्टरनेशनलले गत बुधबार एसियाको १७ मुलुकमा केन्द्रित रहेर ग्लोबल करप्सन व्यारोमिटर २०२० सार्वजनिक गर्‍यो । उक्त सर्वेक्षणमा सहभागि हुने मानिसहरूले भ्रष्टचार बढ्दै गएको भन्दै चिन्ता व्यक्त गरेका थिए । त्यसरी चिन्ता व्यक्त गर्ने एसियाका १७ मुलुकमध्येका १६ मुलुकलाई उछिनेर नेपाल प्रथम भएको प्रतिवेदन सार्वजनिक भएपछि सो प्रतिवेदनलाई नेपाल सरकारले, अस्वीकार गर्दै प्रतिवेदनलाई खण्डन समेत गरेको छ । सरकारले आफ्नो छवि धमिलो बनाउने गरी प्रतिवेदन आएको भन्दै प्रतिवेदन सार्वजनिक भएको चारदिन पछि सरकारका प्रवक्ता समेत रहेका सञ्चार तथा सूचना प्रविधि मन्त्रीले सरकारको नियमित पत्रकार सम्मेलनमा सो

>>> afsL * k]hdf

;+ljwfgn] lbPsf] clwsf/ kofu ubf{ s;/L ;+ljwfgsf] lj/f]w eof <

काठमाडौ । संविधानसभाबाट निर्माण भई लागू गरिएको संविधानले जनतालाई दिएको अधिकार खोस्ने प्रयासमा सरकार लागि परेको छ । संविधानले मुलुकको स्वतन्त्रता, राष्ट्रिय एकता र सार्वभौमसत्ता बाहेक संघीयता, धर्मनिरपेक्षता र गणतन्त्रलाई परिवर्तनीय भनि स्वीकार गरेको अवस्थामा संघीयता, धर्म निरपेक्षता र गणतन्त्र विरूद्धमा जनता सडकमा उर्भिंदा सत्ताधारी दल र सरकारका मन्त्रीहरु नै त्यसको विरोधमा उत्रिनु भनेको सविधानको विरोध गर्नु हो । संविधान अनुसार सरकार गठन भएको र त्यही संविधान अनुसार राजनैतिक दलहरु सञ्चालन भएको हुनाले त्यही संविधानले दिएको अधिकारलाई खोस्ने दुष्प्रयासमा सरकार लाग्नु भनेको तानाशाही प्रवृत्ति बाहेक केही हुन सक्दैन । संघीयता, धर्म निरपेक्षता र गणतन्त्रलाई परिवर्तनीय भनि ग्यारेन्टी गरेको हुनाले त्यसका विरूद्ध जनता सडकमा उत्रिनु कसरी संविधानको विरोध हुन्छ ? गणतन्त्र, संघीयता र धर्म निरपेक्षता परिवर्तनीय विषय हुन् भन्ने हेक्का सत्ताधारी दल र सरकारका मन्त्रीहरूलाई हुनुपर्ने होइन र ?

पछिल्लो समयमा मुलुकका विभिन्न ठाउँमा धर्मनिरपेक्षता, संघीयता र गणतन्त्रका विरूद्धमा जनता सडकमा उत्रिँदै आएका छन् । जनताले संविधानले दिएको अधिकार प्रयोग गर्न बन्देज लगाएको खण्डमा सडकबाटै परिवर्तन गर्नुपर्ने अवस्था आउन सक्छ । त्यसैले सविधानले दिएको अधिकार जनतालाई प्रयोग गर्न दिइनुपर्दछ त्यो जनताको अधिकारको कुरा हो । जनअभिमतलाई जालभेल गरेर दबाउन खोजियो भने त्यसले अर्को रूप लिन सक्छ । जनताले राजनीतिक परिवर्तन पछि ठुलो आशा एवं भरोसा गरेका थिए । तर राजनीतिक दलहरूले जनताको आशा एवं विश्वासमाथि घात गरेका र जनतालाई आफूहरु सत्तामा पुग्ने भर्‍याङ्गमात्र बनाइएका हुनाले जनता सडकमा उत्रिन बाध्य भएका हुन् । मुलुकको संघीय राजधानी सहितका विभिन्न शहरहरूमा दैनिक जस्तो धर्म निरपेक्षता, संघीयता र गणतन्त्रका विरूद्धमा ठुला ठुला प्रदर्शनहरु भइरहँदा समेत सरकारले जनताका मागलाई सम्बोधन गर्नुको बदला उल्टो दबाउने प्रयास गरेको खण्डमा त्यो सरकारकै लागि प्रत्युत्पादक बन्न सक्छ । नेपालमा राजसंस्था रहेको बेला एउटा राजालाई पाल्नुपर्ने थियो भने अहिले ७६१ वटा राजालाई जनताले पाल्नुपरेको छ । त्यसमा पनि पूर्वराष्ट्रपति, पूर्व उपराष्ट्रपति, पूर्व प्रधानमन्त्रीहरु, पूर्व प्रधानन्यायाधिशहरु, पूर्व सभामुख, पूर्व राष्ट्रियसभा अध्यक्ष लगायतलाई आजिवन जनताले पाल्नुपरेको छ । जनताले तिरेको करको ठुलो हिस्सा पूर्व विशिष्टहरूकै लागि खर्च गर्नुपर्ने भएकाले जनताले आवश्यक सेवा सुविधा पाउन सकिरहेका छैनन् ।

>>> afsL * k]hdf

;3Lo u0ftGq ;dfKt ug{ if8oGq xb}5 M ofbj

काठमाडौं । जनता समाजवादी पार्टी (जसपा)का अध्यक्ष तथा पूर्वउपप्रधानमन्त्री उपेन्द्र यादवले संघीय गणतन्त्र समाप्त गर्ने षड्यन्त्र भइरहेको बताएका छन् । जनताले परास्त गरेर समाप्त गरिसकेको शक्तिलाई केही राजावादी र केही कम्युनिस्ट एकीकरण भएर ब्युँत्याउने षड्यन्त्र भइरहेको उनको दाबी छ ।

'सूर्य पश्चिमबाट उदाउन सक्दैन भनेजस्तै राजतन्त्र पुनः फर्केर आउला भन्ने सपना देख्नेहरूले सहिदध को बलिदानीले आएको संघीय गणतन्त्रलाई समाप्त पार्ने दिवा स्वप्न नदेखे हुन्छ,' उनले भने ।

उनले प्रतिगामी शक्तिविरूद्ध एकजुट हुन आह्वान गर्दै सचेत रहन आग्रह गरे । सशस्त्र विद्रोह, जनआन्दोलन र मधेस विद्रोहबाट परास्त भइसकेका शक्तिहरु मोर्चाबन्दी गर्दै संघीयतालाई समाप्त गर्ने

>>> afsL * k]hdf

Real Terrorists Detected in Kashmir

Mr Kabir

The term of terrorism has been so confused that there is no exact definition of terrorism. The problem is confined to political terrorism which occurs when a group, whether holding governmental office or outside government, resolves to pursue a set of ideological objectives by methods which not only subvert or ignore the requirements of domestic and international law but also rely for their success primarily upon the use of violence or illegal practices. This definition permits regimes as well as opposition groups to be described as terrorists.

However, the term terrorism can be used by any entity for its own self-interest to achieve political, economic and social ends. Since the US started a global war against terrorism, after the 9/11 tragedy, various political experts have opined that terrorism comes in a variety of forms such as religious terrorism, secular terrorism, military terrorism, state-sponsored terrorism and so on.

Bruce Hoffman, in his book 'Inside Terrorism' writes: "For the religious terrorism, violence is the foremost divine duty executed in direct response to some demand or imperative…the secular terrorist sense leads to a sanctioning of limitless violence against a virtually open-ended category of targets."

By availing the golden opportunity of 9/11, India joined Bush's anti-terrorism bandwagon and fully exploited the world phenomena of terrorism and the anti-Muslim approach of the US-led west in order to obtain her secret designs. New Delhi equated the war of liberation in Kashmir with terrorism. Since then, their forces have been employing military terrorism such as curfews, crackdowns, sieges, massacre and targeted killings to maintain alien rule on the controlled territories of Kashmir.

Since Indian extremist Prime Minister Narendra Modi, the leader of the ruling party BJP, became Indian prime minister, he started implementing the ideology of Hindutva ((Hindu Nationalism) by encouraging BJP-led, RSS and VHP which has been following fanatic policies internally and externally.

Their various malicious moves such as abrogation of the special status of the Jammu and Kashmir to turn Muslim majority into the minority in the Indian Held Kashmir, continued lockdown in the IOK, the martyrdom of thousands of the Kashmiris there, the introduction of new domicile law against the majority of Kashmiris, issuance of domicile certificates to 25000 non-Kashmiris, persecution of religious minorities especially Muslims, anti-Muslim laws-CAA/NRC, assaults on Muslims by the fanatic Hindus, blaming Indian Muslims and Pakistan for spreading coronavirus in India and the IOK etc., and intermittent shelling inside Pakistani side of Kashmir in relation to the Line of Control (LoC) might be noted as instances.Despite the deployment of 900,000 troops in the IOK and intensification of firing by the Indian forces in wake of shortage of foods and even medicines for the patients, innocent Kashmiris are still violating the lockdown by protesting against Indian illegal actions. In order to conceal India's state terrorism, Indian Controlled Kashmir has been cut off from the world due to lockdown. But, some reports and images are appearing in the world and social media, which show extrajudicial killings of innocent people by the ruthless Indian forces.

The dreadful practice of Indian state terrorism could be judged from the martyrdom of a 65 years old person Bashir Ahmed Khan on July 1, this year in front of his grandson by Indian troops in Sopore, Srinagar.

Local Kashmiris and family of the martyred said that the unarmed "Khan was dragged out of his car and shot dead by paramilitary troopers". His three-year-old toddler grandson, who was travelling with him, was later pictured sitting on his chest.

The awful photo of the child, which appeared in the social media, shocked the international community.

Reacting to the incident, Amnesty India said, "It is a breach of the best interests of the child principle as required to be the basis of any action by authorities under the Convention on the Rights of the Child, to which India is a state party."

A day after the horrifying event which triggered massive outrage and protests in Indian Kashmir, the UNO said that "whosoever responsible for the killing in Sopore, has to be made to account for it"

Foreign Minister Shah Mehmood Qureshi stated that the image of the three-year-old sitting on his grandfather's "lifeless, bullet-ridden body exposed the real face of Prime Minister Narendra Modi's fascist India". Nevertheless, this merciless event displays that India does not have any qualms about murdering any Kashmiri civilians as part of extrajudicial killings.

During special operations-house to house search, India military and paramilitary troopers have martyred and injured tens of thousands the Kashmiris, including women and children. These cruelties have compelled the Kashmiri youngsters to pick arms and to target the Indian forces, sacrificing their lives for the right of self-determination, as recognized by the related UNO resolutions. Therefore, intermittent gunbattle between the freedom fighters and Indian military continues in various regions of the IOK.

It is regrettable that the US-led some major western courtiers are silent on the Indian state terrorism because of the anti-China factor, favoring New Delhi in wake of recent Sino-India border tensions regarding disputed territories of the eastern Ladakh.Notably, when Indian troops destroy a village and conduct extrajudicial killings in the occupied Kashmir, these US-led countries call it an internal affair of the Indians and do not apply the term of state terrorism, but, when Mujahideen seek retaliation, it becomes a case of terrorism.

While the UN resolution 1541 on the 'Granting of Independence to Colonial Countries and Peoples' adopted by the General Assembly in 1960 accepts the legitimacy of the right of self-determination and opposes repressive measures of all kinds against the freedom fighters by the colonial power. And UN resolution 2625 of 1970 authorized the dependent people to seek and even receive support from outside to fight against the repressive machinery. So, in the light of these resolutions, the insurgency in Kashmir cannot be called terrorism.

World's history proves that in the 20th century, a majority of the Third World countries got independence after an armed struggle against the colonial powers. Even the independence of the US, the unification of Germany and Italy became possible after an armed struggle. So, the question arises that were the peoples of these countries terrorists at that time?

If any impartial observer studies the historical background of Kashmir and present war of liberation, he will definitely conclude that acts of barbarism, employed by Indian troopers on the Kashmiris to maintain Indian illegitimate occupation tantamount to alien rule. In these terms, Indian forces are the real terrorists.

Fabricated Indian democratic claims

C Kiran

INDIANS a few days back, celebrated Republic Day with a claim that they honour the date on which the Constitution of India came into effect on 26 January 1950 replacing the 1935 Government of India Act which was the governing document of India. History narrates that the Constitution was adopted by the Indian Constituent Assembly on 26 November 1949, and came into effect on 26 January 1950 with a democratic government system, completing the country's transition towards becoming an independent republic. Thus, 26 January was chosen as the Republic Day because it was on this day in 1929 when Declaration of Indian Independence was announced by the Indian National Congress as opposed to the Dominion status ruled by the then British regime.

Interestingly, India celebrates this day proclaiming itself a big vigil of democracy. India every year showcases its military parade on Republic Day, just to show off its military strength to the world. But unfortunately, its military is using its power brutally on innocent Kashmiris in Indian Held Kashmir and pushes Pakistan to indulge in arms race thus creating strategic instability in the region. On the 70th Republic Day, celebrated in stadium in New Delhi it showcased its military might with newly acquired artillery systems from the US. On the other hand, many Indians who are now rising up against the 'saffronization' of India and imposition of harsh policies by Modi government, one of the Governors in Mizoram had to face shame publically when no one turned up to listen to his views on the ceremony arranged for Republic Day in the stadium. Many people boycotted because of the harsh implications of citizenship rules for the concerned province and adjoining areas. A video on social media has been viral since the mark of Republic Day by Indians. In one of the ceremonies, little Indian girls and students are performing on Pakistani song which was made by Pakistan after the one year of APS attack. In 2014, this school attack caused loss of around 150 souls and in Pakistan's successful fight against terrorism, this song lyrics highlight that Pakistan wants peace through education. The use of this Pakistani song on Indian Republic Day suggests that Indian is ashamed and very much aware of its brutal acts and societal decline but to portray in front of world, they are projecting message of peace through Pakistani song.

While the Indians were busy in their celebrations and completely shun their claims when it comes to Kashmir issue, innocent Kashmiris living across the Line of Control and around the world observe Indian Republic Day as Black Day. The purpose of this Day as Black Day is to remind India and the world about the gross human rights violations India has been doing in IoK and constantly deny the poor Kashmiris of the right to self-determination which was supposed to be given to them decades ago according to the resolutions passed by United Nations. The day is being marked with a complete strike in Indian occupied Kashmir and it was observed likewise on 26th of January 2019. In a statement, the Kashmiri leadership said that India had no justification to observe its Republic Day in Kashmir as it had illegally occupied the territory against the wishes of the Kashmiri people.

The authorities deployed Indian troops and police personnel to prevent people from staging anti-India demonstrations. Moreover, whenever Kashmiris want to protest for their right of self-determination, mobile and internet services are suspended across occupied Kashmir, so that no media can reach to the voice of the oppressed people. However, India always forgets that Indian atrocities and state terrorism will not curb Kashmiris determination for freedom. Indian forces have tried heinous tactics against innocent people of Kashmir but they remain steadfast on their stance of achieving complete liberation from India. On this Day, Kashmiris every year try to make it clear to the world that India is a big impediment in their way of the right to self-determination. This year, like India is practising in past that in case of any important event, they order arrest of Kashmiri leaders. The authorities also placed Hurriyat leaders including Syed Ali Gilani, Muhammad Ashraf Sehrai, Muhammad Yasin Malik, Hilal Ahmed War, Javaid Ahmed Mir, Zafar Akbar Butt, Abdul Ahad Parra, Molvi Bashir Irfani and Parray Hassan Firdosi under house arrest or in custody to prevent them from leading the demonstrations. All roads leading to a cricket stadium in Sonawar area of Srinagar, the main venue of official function in Srinagar, were sealed. Meanwhile, Chairman of Hurriyat Forum, Mirwaiz Umar Farooq, launched a social media campaign, highlighting the miserable plight of the Kashmiri detainees lodged in different jails.

India has introduced draconian laws in IoK to suppress freedom movement and struggle of Kashmiris. Indian army backed by infamous Armed Forces Special Powers Act and Public Safety Act is meant to suppress the political aspirations of the people of Occupied Kashmir and their just struggle, but India will never be able to succeed in its nefarious designs and ill motives. No doubt, it is the blood of Kashmiris which is keeping this freedom movement alive. Kashmiris will continue struggle until they are granted their inherent right to self-determination in line with UN Security Council resolutions and their own objectives. Human rights watchdogs and UN must take notice of atrocities in IHK and try to stop India through international pressure that they should at least stop brutal acts in Kashmir.

kj'{fhf 1fg]Gb|M hlx/ zfx aGg]ls l;xfg's <

• /fhg sfsL{
rajan2012karki@yahoo.com

सन १९५३ मा स्वतन्त्र भएपछि १७ वर्ष राजतन्त्र रहेको कम्बोडियामा राजा थिए नरोदम सिंहानुक । उनीमाथि ठूलो षडयन्त्र गरेर १९७० देखि ७५ सम्म खमेरूजको आतंकपूर्ण शासन चल्यो । राजा लखेटिए । १९७५ देखि १९९३ सम्म जनगणतन्त्र कम्बोडिया बनेर चल्यो र लाखौंलाख जनता काटिए, मारिए, लुटिए । अन्तमा जनताले नै बिद्रोह गरेपछि १९७३ मा पुनःराजतन्त्र स्थापित भयो र कम्बोडिया आफ्नै तरिकाले शान्तिपूर्ण शासनमा फर्किएको छ ।

तर, १९७३ मा अफगानिस्तानबाट राजा जहिर शाह लखेटिए । त्यसपछिका ४८ वर्ष अर्थात आजसम्म पनि काबुल आतंकको छायाँमा छ । बैधानिक र अवैधानिक शासनवीच आतंककारी साँढे जुधाइ जारी छ । अमेरिकनदेखि अनेक देशका सैनिकले अफगानिस्तानमा अड्डा जमाउँदा पनि अफगानिस्तानमा शान्ति हुनसकेन । हरेक दिन बम पड्किरहेका छन्, मान्छे मार्नेक्रम जारी छ । अफगानिस्तानको भाग्य र भविष्य बमगोला पड्किनु र मृत्युको समाचार बनिरहनुमा सिमित हुनपुगेको छ ।

अफगानिस्तानमा झैं नेपालमा पनि २०६५ साल जेठ १५ गते 'ह्वाइट कू' भयो । राजतन्त्र किनारा लाग्यो । तर नेपालमा हिन्दुधर्म र राजतन्त्रको मुद्दा उठिरहेकै छ र यतिबेला त आमनागरिक राजतन्त्र पुनःस्र्थापना गर्न सडक आन्दोलनमा निस्किएका छन् । धन्न नेपालमा विदेशी सेना तैनाथ भएको छैन, अहिलेसम्म नेपालीले आफ्नो निर्णय आफै गर्नसक्ने वातावरणमा छन् ।

पद्धति परिवर्तन भए पनि नेपाल शान्त, स्थिर र सकारात्मक रहनसकेन । कुनै पनि पार्टी अथवा नेताले नेपाल र नेपालीको विश्वास जित्न सकेनन् । बिगत १५ वर्षको राजतन्त्रबिहीन दिनहरूमा पार्टीतन्त्र र नेताको हैकमतन्त्र चलिरह्यो । सेटिङ र सिण्डिकेटका कारण नेपालमा नाम लोकतन्त्र रहे पनि लूटतन्त्र चलिरह्यो । यहीकारणले हो आम नागरिक यो पद्धिसँग खुशी छैनन् । हरेक नेतालाई घृणा गर्छन् । नेपाली जाति जतिपनि कष्ट सहेर सबर गर्न सक्छन् । त्यो सबरको सीमा नाघेछ, जनता सडक बिद्रोह गर्न बाध्य छन् ।

२०६५ सालसम्म राजतन्त्र थियो । राजा निरंकूश भए भनेर जनतालाई राजाविरूद्ध सडकमा उतारियो र त्यही बलमा राजतन्त्र निर्मूल पारियो । जनादेशका नाममा 'ह्वाइट कू' गरियो । तर आमनागरिक यो परिवर्तनलाई अव मान्ने पक्षमा छैनन् । जनताले राजा आउ देश बचाउ भनेर नारा लगाइरहेका छन् ।

राजपरम्पराअनुसार हरेक पर्वपर्वमा पूर्वराजाले जनताप्रतिको आफ्नो सान्निध्यता जनाइरहेका छन् । दुःखसुखमा साथ रहेकै छन् । यही सन्दर्भमा पछिल्लो सन्देशमा पूर्वराजाले 'देश र जनता अभिभावकविहीन भए'को अनुभूतिसहितको सन्देश दिए । यो सन्देश सार्वजनिक भएपछि देशैभरिका जनता संवैधानिक भनिएको लूटतन्त्रको बिरोधमा सडकमा निस्किएका छन् । आन्दोलनकारीहरु कोरोना र राज्यप्रहरीको कोर्राको समेत बेवास्ता गरेर कुनै पनि बार बन्देजले राजतन्त्र पुनर्स्थापना गर्ने आन्दोलन रोकिन्न भनिरहेका छन् ।

जनता सडकमा निस्किएकाले 'जनता अभिभावकविहीन भए' भन्ने सन्देश दिएर पूर्वराजालाई चुपचाप बस्ने छुट छैन ।

पूर्वराजाले अव निर्णय गर्नैपर्छ– जहिर शाह बन्ने कि सिंहानुक ?

जहिर शाहले गद्दी त्याग गरेपछि दावी गरेनन् । सिंहानुकले आफूलाई पदच्यूत गर्नेहरु विरूद्ध अन्तर्राष्ट्रिय समर्थन गुहारे, चीनमा बसे र आमनागरिकसँग जुटिरहेका थिए, अन्नत १९९३ मा २३ वर्षपछि सिंहासन पुनः हासिल गर्न सफल भए । उनले देश र जनताप्रति नतमस्तक भएको बरदानमा पाएको सफलता थियो त्यो ।

नेपालमा पनि अवैधानिक रूपमा

•••

kf/Laf6 cfPsf / kf/Lsf ;fdndf gkfnL gtf xg vfHgx¿sf nflu dwz -t/fO_ pa/f dfhf xf . udL, hf8f, af9L, Joflwsf sf/0fn ha dwz dg g afRgsf Joyfdf xG5, tj dwzsf gtfx¿ bdkr eP/ nS5g . rgfj, 7Ssfk§f, ;Qf / kmf0bf xg ;do cfof eg dwzsf k/dke alg6fkN5g . dwz gkfneQm 5 . An An88 sg dwzLn dwz 5§ /fHo eGbg dfUbg .

•••

हिन्दुराष्ट्र र राजतन्त्र किनारा लगाएको १५ वर्ष हुनलाग्यो । परिवर्तनकारीहरूले आफू र आफन्तलाई मात्र परिवर्तन गरे, देश र जनताको बेवास्ता गरेकाले जनतामा नैराश्यता छाउँदै गएर आज बिद्रोहको अवस्थामा पुगेका हुन् । पूर्वराजा ज्ञानेन्द्र शाहले देश र जनताका पक्षमा उभिने कि नउभिने, निर्णय गर्ने बेला आयो ।

स्मरणीय छ, १७७६ मा स्वतन्त्र भएको अमेरिका आज विश्वशक्ति बनेको छ । बेलायतमा राजा जोनको कार्यकाल । जनताले दुःख पाएको उनले कहिल्यै देखेनन् वा देखेर पनि बेवास्ता गरे । अति भएपछि जनताले रन्निमिड भन्ने ठाउँमा गएका बेलामा राजा जोनलाई घेरा हालेर छाड्दै छाडेनन् । सन १२१५ को जुन १५ को दिन थियो, यही दिनमा जनताले राजालाई झुकाए र जनअधिकार अर्थात म्याग्नाकार्टामा सही गर्न बाध्य पारे । यही म्याग्नाकार्टा आज पनि बेलायतको संविधानसरह संसद, अदालत, प्रशासन सबैतिर सर्वमान्य छ । रोबर्ट ब्ल्याकबर्न यो पद्धतिको ब्याख्याता हुन् । अर्थात इमान, नैतिकता र लोकलज्जाको भय र जनताप्रतिको जवाफदेहीता नै बेलायतको संविधान हो ।

नेपालमा ६ थान संविधान जारी भइसक्यो, स्थिरता आउन सकेन । वर्तमान संविधान सबैभन्दा असफल संविधान बनेको छ । कारण, यो संविधानलाई नेताहरूले यसरी कुल्चिए कि राजनीतिमा छाडा साँढे प्रवृत्ति नै हावी भयो । प्रशासनमा जंगली वे हात्तीकै महामारी फैलियो । लोकलज्जा र नैतिक लक्ष्मणरेखा बाँकी नै रहेन । सुन्दर परिवर्तन र सभ्य समाज भन्दा भन्दै परिवर्तन कुरूप बनेको छ । जुन परिवर्तनमा जनताको आस्था बाँकी नै रहेन ।

यतिबेला राजतन्त्र चाहियो भन्ने हुरी चलेको छ । यो हुरीसँग कस्तो राजा, कस्तो राजतन्त्र भन्ने बहस पनि साथसाथै चलेको देखिन्छ । कारण के हो भने २००७ सालदेखि अनेकपल्ट व्यवस्था परिवर्तन भए, देश र जनताको अवस्था परिवर्तन गर्न सफलता हासिल भएन । जे जति देखियो, सकारात्मक परिवर्तनका दुस्परिणाममात्र देखिए । अहिले देखिएको जनताका तीब्र असन्तुष्टि र आक्रोश दुस्परिणामको प्रतिध्वनी हो । यहाँसम्म कि आमनागरिक त सेनाले सत्ता लिएर भङ् किएको प्रजातन्त्रलाई सही बाटोमा ल्याउन अग्रसर हुनुपर्छ समेत भनिरहेका छन् ।

जसरी २०३७ सालमा सुधारिएको पञ्चायत कि यथास्थितिको पञ्चायत भन्ने प्रश्नमा जनमत संग्रह भएको थियो, ठिक त्यसै गरी अहिलेको लोकतन्त्रलाई सुधार्न सकिन्छ भन्नेहरु पनि बहसमा छन् । यसमा हिन्दुराष्ट्र, प्रत्यक्ष निर्वाचित शासक, संघीयताको खारेजी, निर्वाचित प्रतिनिधिलाई प्रत्याह्वान गर्न पाइने व्यवस्था आदि आदि चर्चामा छन् । तर हिन्दु र राजतन्त्रवादीहरु लोकतान्त्रिक राजतन्त्रकै माँग गरिरहेका छन् । एउटा अभिभावक चाहिन्छ, हजार राजा पाल्न सकिन्न भन्ने आन्दोलनकारीको आवाज सुनिन्छ ।

यसैवीच आन्दोलनकारीहरु सर्वोत्कृष्ठ भनिएको २०४७ को संविधान ब्यूँताए सबै समस्याको समाधान निस्कने कुरा गर्छन् । स्मरणीय के छ भने २०४७ सालको संविधान निर्माताहरु नै लोकतन्त्रमा पनि मुख्य दलहरूकै रूपमा स्थापित रहेका छन् । आन्दोलनकारीहरु भन्छन्– २०७२ सालको संविधान आयातित विचारको प्रतिनिधित्व गर्छ, ०४७ को संविधान नेपालको माटो सुहाउँदो छ ।

आमनागरिकलाई लोकतन्त्रले सन्तुष्ट पार्न सकेन । राजतन्त्रवादीको आन्दोलनमा सत्तापक्ष र प्रतिपक्षका नेता, कार्यकर्तासमेत सामेल भएबाट स्पष्ट हुन्छ– लोकतन्त्र दुर्घटनामा परिसकेको छ । यो संविधानले

>>> afFsL ^ k]hdf

k9Yof}+xfdL a;Lsg ;+lj}w, af0an, gdfh
k;]sL g/kzx¿ Wj:t kf/];dfh .

d¥of}+xfdL Tof]h:n]lal ;[lh]sf]df6f]
afFlsf]Tof]d/]{ klg h:n] ;lDeml/bz}sf]df6f].

sfo/ eP/ k6s k6s dg{Gbf
axfb'/ eP/ Ps}k6s dg{ ;sf+
– cleofgjf0fL

अभियान साप्ताहिक

सम्पादकीय

hg ;'s /fhgLlts Joj:yf ePklg sfunf0{an kfSof xif{g lj:dft

;Qfwf/L bn gk|fn sDolgi6 kf6L{eq b|Gvsf]cfGtl/s åGån]ubf{bn g} ljefhgsf]l8ndf kU;sf]5 . bnleqsf]cfk;L åGå ;+3flGts geP/ efuj08fs} nflu ePsf]k|6 xb}uPsf]5 . kf6L{sf bO{cWoIf dWo;sf Ps k|wfgdGqL ;d]t /x;sf 5g\eg]csf{cWoIf kf6L{sf]sfo{sf/L cWoIf /x;sf 5g\. kf6L{sf b'j}cWoIfnf0{ Ps}7fpF cfpg glbg]kf6L{s} jl/i7 g]tfx¿sf]Jojxf/n]ubf{kf6L{ljefhgsf] l8ndf kU;sf]5 . tTsflng g]skf Pdfn]/ dfcf]jfbL s]Gb|PsLs/0f ePsf]c9f0{ jif{ kU|klg clxn]Dddf kf6L{n]PsLs/0f cfwf/ lng g;ls/x;sf]a]hf kf6L{ljefhsf] l8ndf kU;sf]5 . b'j}cWoIfn]cf cfkm\h]kfPsf clwsf/sf] ;bkof]u u/]sf eP kf6L{eq clxn]b|GvPsf]ljjfb g}pTkGg xb}]lyPg . tTsflng g]skf Pdfn]df /x;sf u6 pku6x¿sf] ;dfof]hg kf6L{PsLs/0f eO;s]sf]cj:Yfdf ;d]t sfod /x;sf]/ ltg}u6x¿leq /x]/ kf6L{sf cWoIf klksdn bfxfnn]vl]g]u/]sf xb}fn]g}clxn] kf6L{df ;d:of b|GvPsf]k|6 xF}uPsf]5 .

;Qfwf/L bnleq em08} Psjif{ cl3b|v ljjfb pTkGg ePsf] / To:tf ljjfbx¿nf0{;DalGwt lgsfox¿n]xn ug{;sf]abnf b'j}cWoIfx¿nf0{n8fP/ cf cfkm\gf]:jfy{kl't{ug{vf]h;sf]k|6 ePsf]5 . tTsflng g]skf Pdfn]df /x]F ;d] kf6L{cWoIf s|L cf]nL / kf6L{sf jl/i7 g]tf dfwj g]kfnaLrdf /fdf];DaGw sfod xg g;s}sf/0f csf{cWoIf bfxfnn]kf6L{df vl]g]7fpF kfPsf xg\. g]skfsf] PsLs[t ljwfgdf b'j}cWoIfsf] ;xdltdf kf6L{/ ;/sf/ ;~rfng xg]Joj:yf ul/Psf]ePklg ut jif{sf]dl+;/df kf6L{sf]sfo{sf/L cWoIf /x;sf bfxfnn]kf6L{sf sfd ug{/ kf6L{cWoIf Pj+k|wfgdGqL s|L cf]nLn];/sf/sf];~rfng ug{;xdlt b'j}cWoIfaLrdf ePklg kf6L{n]clxn]Dd ult lng g;s;sf]/ kf6L{sf ultljlwx¿ k|oM zGo cj:yfdf /x;sf 5g\. cfkm\g}kf6L{sf g]t[jsf];/sf/n]u/]sf lg0fo{x¿sf] ;d] kf6L{n]ckgTj lnPsf]b|vPg . cfkm\gf]kf6L{sf]g]t[jdf ;/sf/ /x;sf]5 eGb} JolQmut :jfy{k'/f ug{t/ ;/sf/n]u/]sf lg0fo{x¿sf]:jfldTj glng]k|[Qn]ubf{ ;/sf/ ;d] PSn}lx8g\kg{cj:yfdf /x;sf]a]hf ut sflt{s @* ut]kf6L{sf cWoIf bfxfnn]csf{cWoIf Pj+k|wfgdGqL dfly ljkIfL bnx¿n]nufpg]eGbf ;u+Lg cf/f]k nufpP]kf6L{sf];lrjfno a]7sdf /fhgLlts k|ltfjsf]gfddf hg k|ltfj k]z u/] ToxL g};d:ofsf]afws /x;sf]lyof]. cfkm\hf0{kf6L{sf csf{cWoIfn]uDeL/ cf/f]k nufPkl5 k|wfgdGqL cf]nLn];d] cWoIf bfxfnnf0{To:t};u+Lg cf/f]kx¿ nufpP} #(k[7 nfdf]k|ltfj ;lrjfno a]7sdf dl+;/ !# ut]k|lt't u/]sf 5g\. cf]nLn] cfkm\'dfly nufPsf cf/f]knf0{v08g ub{}%@ j6f aF]df cfkm\F]fly nfu]sf]cf/f]ksf] v08g u/]sf 5g\. bfxfnn]nufPsf cf/f]knf0{cfkm\gf]k|ltfjsf]klxnf]gDa/d} v08g ub}{bfxfndfly cf/f]k nufPsfn]ubf{ca cf]nL bfxfn Ps}7fpF a:g ;Sg] ;Defjgf k|oM Gog' /x;sf]5 . cf/f]k–k|of/f]k rln/x;sf]ePklg kf6L{sf bf];[]txsf g]tfx¿ eg]cfkm\F]g b'j}cWoIfnf0{ldnfP/ n}hfg]k|of;df ePklg Tof]k|oM c;Dej h:t}b|vPsf]5 . k|wfgdGqL cf]nLn]cfkm\gf]k|ltfjsf];?d}bfxfnnf0{hjfkm lbP} eg;sf 5g\tkf0{n]ddfly nufPsf cf/f]k k|d b[i6d}vf/h of]o 5, tkf0{sf]em7f] cf/f]kkq xft xftdf af{s]/ ljkIfLx¿ lx8;sf 5g\. tkf0{n]zflGt ;Demf}tf ePklg af/Daf/ wf{sfsf]vh vl]g'ePsf]5 . uPsf]k|tlglw;efsf]lgjf{{gdf t];[]kf6L{df cfPsf]tkf0{sf]bnsf]g]tfn]dh]k|wfgdGqL aGg]cj;/ nTofPF eGg'Tofu lyof]eGb} To;nf0{tkf0{eq n':;sf];Qf lnK;f afx;s cGo s|L xg ;Sbg eGb}cf]nLn]bfxfnnf0{ pQ/ lbPsf 5g\. tTsflng g]skf Pdfn;sf]lgjf{{gdf cf]nL / kf6L{sf jl/i7 g]tf dfjw g]kfn k|lt:kwf{df lyP . g]kfn cf]nL;F k/flht ePsf lyP eg]bfxfn cfkm\ gf]kf6L{eqaf6 ljgf k|lt:kwf{af6 cWoIf ag;sf lyP t/ k|lt:kwf{df cWoIf ag;sf cf]nLnf0{bfxfnn]cf]nLsf]x};otdfly g}k[g p7fpgh]k|wfgdGqL cf]nL cem ?i6 aGb}uPsf lyP . o;/L cf]nL–bfxfnn]Ps dfly csf{k|f/ ul//x;sf]cj:yfdf kl5Nnf];dodf lnlvt ?kd}kqx¿ k|f/ ePsf]5 . rgfjsf a]hf hgtfnf0{lbPsf] cfZjf;gsf lj?4 kf6L{/ ;/sf/ nfUg'eg;sf];fj{{f{d;Qf ;DkGg g]kfnL hgtfsf] ckdfg xf].

dfcf]jfbLsf cWoIf /x;sf a]hf ;d]t bfxfn bO{bO{k6s k|wfgdGqL ag;sf 5g\. To;a]hf pgsf]g]t[jsf] ;/sf/n]u/]sf sfd sf/afxL hgtfn] b|V;sf]/ x]/;sf 5g\. kO{f{?kdf ;Qf sAhf ug{pb]lon]bfxfnn]klxnf]k6s k|wfgdGqL aGbf b|VfPsf]/j}bfn]ubf{pgL /flhgfdf lbg afWo ePsf]0ltxf; ;fIfL /x;sf]5 . klxnf];H+wfg;efsf]lgjf{{gdf klxnf]kf6L{ePsf]dfcf]jfbL bf];[];H+wfg;efsf] lgjf{{gdf cf0kUbf t];[]kf6L{df vlDrg afWo ePsf]0ltxf; ;fIfL /x;sf]/ bfxfnsf] ;Qf lnK;fs}sf/0f pgn]g]skf Pdfn];F kf6L{PsLs/0f ug{afWo ePsf lyP . b'j}kf6L{PsLs/0fkZrft\clxn];3Lo ;+bdf em08}bO{ltxfO{dt /x;sf]/ & kb]zdWo;sf ^ j6f kb]zdf g]skf s}axdtsf];/sf/ /x;sf]a]hf hgtfsf]lxtdf nfUg'sf]abnf ;Qf lnK;fsf]ef;s b|vfpg'lsdfy{plrt xg ;Sbg, cWoIf bfxfnf0{ clxn;sf];Qf lnK;fdf k¥ofpg]vhf8Lx¿ eg]tTsflng g]skfs}g]tfx¿ /x;sf 5g\. bfxfnnf0{b|VfP/ tTsflng g]skf Pdfn]df /x;sf a]hfsf l/;, /fu / Ouf];fF]g]sfo{ clxn]xF}cf0{x;s] 5 . To;sf]Pp6}sf/0f xf]efuj08f, efuj08fsf s'/f gldn]/} clxn]g]skfdf ljjfb l;hg{f ePsf]xf]. kf6L{ljefhgsf nflu ;+3flGts dteb rflxG5 t/ xfdf] /fhgLlts bnx¿df ;+3flGts l;4fGt eGbf JolQmut :Jffy{/ cfkm\ gf]kl/jf/ gftfuf[tfsf]:jfy{hf0{x]/]/ kf6L{ljefhg xg]u/]sf]0ltxf; /x;sf]h]ca cf]nL bfxfn klg Ps}7fpF a:g ;Sg]cj:yf b|vF]g . Pp6f kIfn]kl5 x6g}kg{ cj:yf l;hg{f ePsf]h]ubf{hg;'s}/fhgLlts kl/jt{g ePklg eGg ;lsG5 Tof] g]kfnL hgtfsf]nflu sfunf0{a]h kfSof]xif{g lj:dft h:tf]ePsf]5 eg]/ .

;3Lotf, wd{ lg/kIftf / u0ftGqsf lj/fw ug{' ;ljwfgsf lj/fw xf]0g

२०७५ सलामा तत्कालिन नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्र एकीकृत भएर गठन भएको नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी अहिले फुटको डिलमा पुगेको छ । पहिलो संविधानसभाको निर्वाचनमा सबैभन्दा ठुलो पार्टी हुन सफल भएको माओवादी पार्टी दोस्रो संविधानसभाको निर्वाचनमा तेस्रो ठुलो पार्टी भएको थियो । त्यही बेलादेखि माओवादीका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालमा छटपटी बढेको र उनका आँखा तत्कालिन नेकपा एमालेतिर लागेको थियो । त्यसबेला दाहालले आफ्ना विश्वासिला नेताहरुसँग भन्ने गरेका थिए रे नेकपा एमालेको जस्तो संगठन आफ्नो भए आफू आजिवन प्रधानमन्त्री बन्न सक्छु भनेर । हो त्यही कारण उनले हतार हतारमा तत्कालिन नेकपा एमालेसँग पार्टी एकीकृतको प्रस्ताव राखेका थिए । त्यही कारण तत्कालिन नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्र एकीकरण भएको हुनाले उनीहरुले गएको प्रतिनिधिसभा, प्रदेशसभा र स्थानीय तहको निर्वाचनमा झण्डै दुई तिहाई मत ल्याएका छन् । यदि नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्र एकीकरण नभएको अवस्था थियो भने अहिलेको प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेपाली कांग्रेस नै सबैभन्दा ठुलो पार्टी हुने थियो भन्ने प्रमाणित त कांग्रेसले पाएको पपुलर मतबाटै प्रष्ट भएको छ । सत्ताधारी दल नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी भित्रको आन्तरिक द्वन्द्वको विऊ पार्टीका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालले नै रोपेका हुन् । तत्कालिन नेकपा एमालेको महाधिवेशनमा पार्टी अध्यक्षका लागि केपी ओली र माधव नेपालले प्रतिस्पर्धा गरेकोमा ओली अध्यक्ष पदमा निर्वाचित भएका थिए भने माधव नेपाल पराजित भएका थिए । हो त्यहीबेला देखि ओली र नेपालबीचको सम्बन्धमा तित्तता आएको र ओली र नेपालबीचको तित्तताको फाइदा उठाउन अहिले दाहालले सम्पूर्ण शक्ति केन्द्रीत गरिरहेका छन् । दाहाल त्यस्ता व्यक्ति हुन् उनले आफ्नै पार्टीका नेताहरुलाई समेत पार्टीमा बस्न दिएनन् त्यसैले उनको दबावमा परेर आफ्नै गुरु मोहन बैद्य, डा. बाबुराम भट्टराई, सीपी गजुरेल, नेत्र विक्रम चन्द लगायतका दर्जनौं नेताहरुलाई पार्टी छोड्न बाध्य बनाएको इतिहास साक्षी रहेको छ ।

पछिल्लो समय सत्ताधारी दलभित्र देखिएको आन्तरिक द्वन्द्व चरम उत्कर्षमा पुगेको छ । पार्टीको सचिवालय बैठकमै पार्टीको पहिलो अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री केपी ओली र अर्का अध्यक्ष दाहालबीच भनाभन समेत भएको छ भने दुवै अध्यक्ष बीचमा कुनै सम्वाद समेत हुन सकेको छैन । पार्टीका महत्वपूर्ण कार्यहरु बाँकी रहेको बेला पार्टी विभाजनको डिलमा पुगेपनि दुवै अध्यक्षहरुले गुटगत राजनीति गर्दै एकले अर्कोलाई सिध्याउने खेल खेलिरहेका बेला उनीहरुलाई आ आफ्नो गुटका नेताहरुले उचालिरहेका छन् । पार्टी एकीकरण हुँदा दुवै अध्यक्षको सहमतिमा मात्र निर्णय हुने सहमति गरेको भएपनि अध्यक्ष दाहालले गत कार्तिक २८ गते पार्टी अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री ओलीमाथि १९ पेज लामो आरोपपत्र सचिवालयमा दर्ता गराएपछि आगोमा घिऊ थप्ने काम भएको छ । पार्टीको सचिवालयमा समेत अल्पमत र बहुमतका आधारमा निर्णय नहुने र सर्वसहमतिकै आधारमा निर्णय हुने भनिएता पनि पछिल्लो समयमा प्राविधिक रुपमा बहुमतका आधारमा सचिवालयमा निर्णय गराउने प्रयासमा दाहाल लागेका र उनलाई माधव नेपाल सहितका नेताहरुले सहयोग गरिरहेका हुनाले प्रधानमन्त्री ओली अल्पमतमा परेका छन् । पार्टीको केन्द्रीय समितिले आउँदो चैत्र महिनामा पार्टीको एकीकृत महाधिवेशन गर्ने निर्णय गरिसकेको अवस्थामा पार्टीका सबै नेताहरुको ध्यान महाधिवेशन गर्नेतर्फ केन्द्रीत हुनुपर्ने समयमा एकले अर्कोलाई सिध्याउने खेलमा लाग्नु सत्ताधारी दलका लागि दुर्भाग्यको विषय हो । दाहाललाई माधव नेपाल पक्षले सहयोग गर्नुको कारण पनि पछिल्लो समयमा खुल्दै गएको छ । तत्कालिन नेकपा एमालेभित्र रहेका गुट उपगुटहरु र ओली नेपाल पक्ष बीचमा रहेको तित्तताले गर्दा अहिले ओली कमजोर अवस्थामा रहेकाले ठीक यहिबेला ओलीलाई तह लगाउने रणनीतिका साथ नेपालले दाहाललाई सहयोग र समर्थन गरिरहेका छन् । ओली पक्षले त्यो कुरा राम्ररी बुझेका भएपनि उनीहरु पूर्व एमालेका नेताहरु एक हुनेमा विश्वस्त रहेपनि पछिल्लो समयमा त्यस्तो अवस्था नदेखिएपनि अध्यक्ष दाहाल भने हौसिएका छन् । अध्यक्ष दाहाल दुई पटक प्रधानमन्त्री बनिसकेका भएपनि उनको कार्यकालमा तत्कालिन माओवादीबाट पीडित भएकाहरुले यत्तिका वर्षसम्ममा पनि न्याय पाउन सकेका छैनन् । पिडितहरु अफ्र पिडित भएका छन् भने पिडकहरु सत्तामै रमाउँदै आएका र उनीहरुले न्याय दिने कुरामा पिडिहरुले अफ्र कति वर्ष कुर्नुपर्ने हो त्यसको कुनै ठेगाना नभएको अवस्थामा दाहाल पक्ष भने सत्ता र पार्टी नै कब्जा गर्ने रणनीतिमा लागेका हुनाले नेकपामा विभाजन अवश्यभावी भएको छ । सुपर ग्लु लगाएर केही

• b]j]Gb| r8fn
devendrachudal@gmail.com

समयका लागि पार्टी विभाजन रोकिएको खण्डमा पनि केही समयपछि पार्टी विभाजन हुने निश्चित जस्तै भएको छ । नेकपाभित्रको द्वन्द्व सैद्धान्तिक नभएर व्यक्तिको सत्ता हत्याउने प्रकृति र भागवण्डा नै प्रमुख कारण रहेको छ । पार्टीका दुवै अध्यक्षहरु मिलेर निर्णय गर्दा पार्टीको निर्णय हुने तर दुवै अध्यक्ष नमिलेको खण्डमा पार्टीको निणय नै नहुने भन्ने कुरा कुनै हालतमा पनि उचित भन्न सकिने आधारहरु देखिएका छैनन् । दुवै अध्यक्ष मिलेर पहिला कहिले माधव नेपाललाई पाखा लगाउने त कहिले झलनाथ खनाललाई पाखा लगाउने खेल समेत नेकपामा भएकै हो, त्यही कारण पछिल्लो समयमा दाहालले माधव नेपालको सहयोग लिएर ओलीलाई दुवै पदबाट राजिनामा दिन बाध्य पार्ने रणनीतिसम्म बनाएका र ओलीले प्रधानमन्त्री पद छाडेको खण्डमा आफू प्रधानमन्त्री बन्ने र अध्यक्ष पद छोडेको खण्डमा नेपाललाई अध्यक्ष बनाउने दाहाल नेपालबीचमा सहमति भएकाले अहिले ओलीलाई तह लगाउने रणनीतिमै दाहाल नेपाल लागि परेका छन् । आफैँसँग जनयुद्ध लडेका व्यक्तिहरुलाई त दाहालले पार्टी त्याग गर्न बाध्य पारे । आफ्नो स्वार्थ पूरा भएपछि उनले माधव नेपाललाई त दुधमा परेको झिँगा फ्याँके झैँ फ्याक्न सक्ने सहज रुपमा बुझ्न सकिन्छ ।

तत्कालिन अवस्थामा तत्कालिन नेकपा एमाले र माओवादी केन्द्र एकीकरण नै अप्राकृतिक रुपमा भएको थियो । नेकपा एमाले २०४६ सालको आन्दोलनपछि राजनीतिक रुपमा संगठित हुँदै निर्वाचनको माध्यमबाट समेत संगठित हुँदै आएको थियो भने तत्कालिन माओवादी टिकेको भरमा पदमा पुगेको थियो । पुष्पकमल दाहालले आफ् नो पार्टीभित्रका प्रतिद्वन्द्वीलाई उठ्नै नदिई एकछत्र पार्टी सञ्चालन गर्दै आएका थिए । ३२ वर्षसम्म उनी पार्टीका अध्यक्ष रहेका र कहिल्यै निर्वाचनमा नगएको हुनाले एकीकरणपछि त्यो अवस्था समाप्त भएकाले उनमा फेरी पार्टी अध्यक्ष हुनेमा पूर्ण विराम लाग्न सक्ने भएकाले उनले जसरी भएपनि तत्कालिन नेकपा एमालेलाई विभाजित गराएर आफ्नो स्वार्थ पूर्ति गर्नुपर्ने थियो, त्यही कारण उनले माधव नेपालस पक्षलाई साथ लिएका हुन् । रणनीतिक रुपमा माधव नेपाल पक्षलाई साथ लिएर पहिला ओलीमाथि प्रहार गर्ने र ओलीलाई प्रहार गरी सकेपछि नेपालमाथि प्रहार गर्ने रणनीतिमा दाहाल लागेको प्रष्ट हुँदै गएको छ । पार्टी एकीकरण हुँदा दुवै अध्यक्ष आलोपालो प्रधानमन्त्री बन्ने सहमति भएको भएपनि दाहालले नै गत मसिरमा प्रधानमन्त्री ओलीलाई नै यो संसद कार्यकाल भरी प्रधानमन्त्री रहिरहने अर्को सहमति गरेका थिए । ओलीले पाँच वर्ष सरकार सञ्चालन गर्ने र आफू कार्यकारी अध्यक्ष बन्ने चाहनानुसार नै ओली दाहालबीचको यस्तो सहमति भएको थियो । दुई अध्यक्षबीचमा त्यस्तो सहमति हुँदा पार्टीका अन्य नेताहरुलाई जानकारीसम्म गराइएको थिएन । सहमति पश्चात् मात्र त्यो सहमतिलाई सचिवालय बैठकमा प्रवेश गराएर निर्णयलाई वैधानिकता दिएको थियो । त्यसबेला माधव नेपाल किन चुप रहे ? के दाहालले त्यस्तो निर्णय नेपाललाई सहमतिमै लिएर गराएका थिए त ? यो त एउटा उदाहरण मात्र हो यस्ता धेरै निर्णयहरु दुई अध्यक्षले मात्र गरेका छन् । जसलाई सचिवालय बैठकले अनुमोदन समेत गरिसकेको छ । पछिल्लो समयमा ओली दाहालको आफ्नो स्वार्थले काम हुन छोडेपछि मात्र दाहालले नेता नेपालको सहयोग लिन थालेका र दुवैको स्वार्थ मिलेपछि उनीहरु दुवै खुलेर ओलीको विरुद्धमा लागेको प्रष्ट भएको छ ।

सरकारको नेतृत्व ओलीले गरेका हुनाले सरकारका काम कारबाहीको जिम्मेवारी ओली कै रहेका छन् । सरकारले सन्तोषजनक काम गर्न नसकेको जनताको गुनासालाई सम्बोधन गर्न पार्टीले के गर्‍यो ? कोरोना भाइरसले जनता आक्रान्त भईरहेका बेला सिंगो पार्टीले किन सरकारलाई सहयोग गरेन ? सरकारले गरेका निर्णयहरुको बचाऊ गर्ने दायित्व पार्टीको भएपनि पार्टीका वरिष्ठ नेता माधव नेपालले सार्वजनिक रुपमै उद्घोष गरे सरकारले गरेका निर्णयहरुको अपनत्व पार्टीले लिँदैन भनेर । किन सरकारले गरेका निर्णयहरुको अपनत्व पार्टीले लिँदैन भनेर आफ्नो पक्षका भनिएका कृषिमन्त्री घनश्याम भुसाल र पर्यटनमन्त्री योगेश भट्टराईलाई किन मन्त्री बनाइयो ? उनीहरु सरकारका मन्त्री हुन् कि होइनन् ? पार्टी अध्यक्ष दाहालले ओलीमाथि भ्रष्टाचारीहरुलाई संरक्षण गरेको आरोप आफ्नो आरोपपत्रमा उल्लेख गरेका छन् । के तत्कालिन माओवादीबाट दाहालको कोटामा परेका मन्त्रीहरुले गरेका भ्रष्टाचारहरुको जिम्मेवारी ओली कि दाहाल हुन् ? पार्टी एकीकरण भएपश्चात् पनि अलग अलग पार्टी भएजस्तो गरी आ आफ्नो कोटाबाट मन्त्री बनाउनु, राजनीतिक नियुक्ति दिनु सरुवा बढुवा गर्नु के एकीकृत पार्टी भित्रको चरित्र हो त ? मन्त्रिपरिषद्को हेरफेर हल्ला चलाईयो त्यस विषयमा दुवै अध्यक्षबीचमा छलफल भयो तर दुवैले आ आफ्नो पक्षका मानिसलाई त्यो पनि फलानोलाई मन्त्री बनाउने भनियो के त्यो एकीकृत पार्टीको नाममा गरिएको विभाजन होइन र ? पछिल्लो समयमा खानेपानी मन्त्रालयमा भएको व्यापक भ्रष्टाचार र मेलम्ची खानेपानी आयोजनामा भएको भ्रष्टाचारको जिम्मेवारी कसले लिने ? यदि भ्रष्टाचारीका संरक्षक ओली थिए भने अध्यक्ष दाहालले किन भ्रष्टाचारीकै संरक्षणमा आफ्नी बुहारीलाई मन्त्री पदमा राखिराखे किन राजिनामा दिन लगाएनन् ? माओवादीबाट मन्त्री बनेका अन्य मन्त्रीहरुमाथि समेत अनेक आरोप लागेका छन् । उनीहरुका बारेमा दाहाल किन मौन बसे ? यी सबै कारणहरुले पुष्टि हुन्छ ओली सरकारमात्र नभएर नेकपा नै भ्रष्टाचारीहरुको संरक्षणमा रह्यो भनेर । आ आफ्नो स्वार्थ मिल्दा भ्रष्टाचारी नहुने अनि स्वार्थ नमिलेपछि भ्रष्टाचारीको उपमा दिने कार्यले गर्दा अब नेकपालाई नै भ्रष्टाचारीहरुको अखडा किन नभन्ने भन्ने प्रश्न समेत उठ्न थालेको छ ।

पार्टीका दुवै अध्यक्षहरुले आ आफ्नो तर्फबाट सचिवालयमा आ आफ्ना प्रस्तावहरु दर्ता गरिसकेका छन् भने अब त्यस्ता दुवै प्रस्तावमाथि छलफल गरेर सही निर्णय निस्कन सक्ने सम्भावना न्यून रहेको छ । पार्टी एकीकरण हुँदा भएको सहमति अनुसार दुवै अध्यक्षको सहमतिमा प्रस्ताव ल्याउने प्रावधानको उल्लंघनकर्ता पहिला पुष्पकमल दाहाल नै हुन् । उनले आफ्नै पार्टीका अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्रीमाथि जुन संगीन आरोपहरु लगाएका छन् ती पुष्टि गरेर ओलीलाई पदबाट हटाउन सक्नुपर्दछ । प्रधानमन्त्री ओलीले आफूमाथि लगाइएका आरोपहरु पुष्टि भएको खण्डमा आफूले पद छोड्ने बताईसकेका हुनाले त्यस्ता आरोपको पुष्टि गर्ने काम अब दाहालकै हो । यदि दाहालले ओलीमाथि लगाएका आरोपहरु पुष्टि गर्न नसकेको खण्डमा अध्यक्ष दाहालले अध्यक्ष पद छाड्न सक्नुपर्दछ । दाहालले लगाएका आरोपहरुमा माधव नेपाल, झलनाथ खनाल, वामदेव गौतम र नारायणकाजी श्रेष्ठले समेत हाम्रो समर्थन रहेको छ भन्ने अभिव्यक्ति दिएका हुनाले उनीहरुले समेत ओलीमाथि लगाएका आरोपहरुलाई पुष्टि गर्ने आधारहरु खोजि गरी आरोपलाई पुष्टि गर्न सक्नुपर्दछ । यदि होइन र दाहाल नेपालले आफ्नै अध्यक्ष एवं प्रधानमन्त्री माथि लगाएका आरोपहरु पुष्टि गर्न नसकेको खण्डमा उनीहरु समेत पार्टीका नेता पदमा बसिरहनु उपयुक्त हुँदैन । सबैले पद छाडेर दोस्रो पुस्तालाई नेतृत्व हस्तान्तरण गर्नु उपयुक्त हुनेछ ।

पार्टीका असन्तुष्ट पक्षले असन्तुष्टि बढेको भन्दैमा आफ्नै पार्टी अध्यक्ष र प्रधानमन्त्री माथि गम्भीर आरोपहरुका उचित छानविन गरी सत्यतथ्य बाहिर ल्याउनुपर्दछ । यदि त्यसो हुँदैन भने दुवै अध्यक्षका प्रस्तावहरु फिर्ता गरेर आ आफ् ना गुटका स्वार्थ भन्दा माथि उठेर संयुक्त प्रस्ताव ल्याउनुपर्ने र आउँदो महाधिवेशनसम्म कुरेर महाधिवेशनबाटै सबै सिद्धान्तका र नेतृत्वको चयन गर्नु नै राम्रो विकल्प हुन सक्छ । निर्वाचनको बेला जनतालाई दिएका आश्वासन र संविधानले जनतालाई दिएका अधिकारहरु खोस्ने दुष्प्रयासमा अहिले नेकपा र सरकार लागि परेको हुनाले तत्काल त्यस्ता कार्यहरु रोकिनुपर्दछ । संविधानले राष्ट्र, राष्ट्रिय अखण्डता र सार्वभौमसत्ता बाहेक गणतन्त्र, धर्म निरपेक्षता र संघीयतालाई परिवर्तनीय भने स्वीकार गरिसकेको अवस्थामा जनताले आफ्नो अधिकार प्रयोग गर्दा जनतालाई गाली गर्ने र राजावादीहरुले संविधानको विरोध गरे भन्नु कुनै औचित्य हुँदैन । संविधानले दिएको अधिकार जनताले प्रयोग गर्न पाउनु जनताको नैसर्गिक अधिकार हो । तत्कालिन माओवादीले संविधानको विरोध गर्दै ध्वंसात्मक काम गरेको थियो । अहिले त्यही पार्टी नेताले राजावादीले संविधानको विरोध गरे भन्नु पराजित मानसिकता बाहेक केही हुन सक्दैन ।

‘jfg j’df km;sf gskf

/f]zg hgsk'/L

सौन्दर्य जब प्रेत अथवा किचकिन्नेको स्थितिमा पुग्छ, त्यतिवेला सुन्दरताको प्रशंसा गर्नेहरूले विशेष सतर्कता अपनाउनुपर्ने देखिन्छ । एकजना उर्दूका सायर अकबर इलाहाबादीको एउटा शेर छ :'हुन त गए राति गल्तीहरु भए, उनलाई थियो भ्रम भूतको, मलाई परीको भ्रम थियो ।' सरकारी नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीको प्रसंगमा यो शेर सटिक छ ।

एमाले र माके मिलेर नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीमा परिणत भएपछिको साढे दुई वर्षमा सरकार र पार्टीभित्रको शक्तिसंघर्षमा अन्तर-कुन्तर सबै छर्लंगै देखिने गरी यो पार्टी खुइलिएको छ । पार्टीको सचिवालय बैठकमा दुई अध्यक्ष केपी ओली र प्रचण्डले प्रस्तुत गरेका फरक राजनीतिक प्रस्तावहरूमा दुवैले एक-अर्कालाई जसरी खुइल्याएका छन्, त्यसले आफूलाई नेपाली कम्युनिस्ट आन्दोलनको मूलधारको दाबी गर्ने नेकपाभित्र अवसरवाद, सत्तालालसा, नवउदारवाद र निषेधात्मक प्रवृत्ति पार्टीको नसा-नसामा बगिरहेको औपचारिक रूपमा प्रस्ट भएको छ ।

यो औपचारिकता अरूबाट होइन, पार्टीका दुई अध्यक्षबाट नै भएको छ । उनीहरूले पार्टी पद्धति नमानेको तथा पार्टीको राजनीतिक लाइनको उल्लंघन गरेको भनेर एक-अर्कालाई खुइल्याएका छन् र यसै निहुँमा पार्टी अवसरवादको पोकोबाहेक अरु केही छैन भन्ने सहजै उजागर भएको छ । यो पार्टीभित्र एक-अर्कालाई सिध्याउने खेल अब खुलेआम सुरुआत भएको छ । तर पनि केही नेताले यसलाई पार्टीभित्रको दुईलाइन संघर्षको रूपमा व्याख्या गर्नु र असली मार्क्सवादी-लेनिनवादी पार्टी यो नै हो भन्ने अझै भ्रम पालेका इमानदार कार्यकर्ताहरूको स्थिति इलाहाबादीको उपर्युक्त शेरजस्तै हो-'उनलाई थियो भ्रम भूतको, मलाई परीको भ्रम थियो ।' कम्युनिस्ट पार्टीमा दुईलाइन संघर्ष भनेको पार्टीमा अभिव्यक्त दुई फरक विचारबीचको संघर्ष हो । तर, सरकारी नेकपामा अहिले देखिएको संघर्ष सत्ताको छिनाझपटीबाहेक अरु केही होइन । पार्टीका वरिष्ठ नेताहरु माधवकुमार नेपाल तथा झलनाथ खनालहरूले विवाद चरममा पुगे पनि पार्टी फुट्दैन र यस्तै भावना पार्टीका इमानदार कार्यकर्ताहरूले सामाजिक सञ्जालहरूमा प्रकट गरेको सद्भावहरूमा देखिन्छ । यद्यपि, दुवै पक्षका समर्थकहरूको यस्तो हिस्सा पनि छ, जसले आफ्नो पक्षलाई 'परी' र अर्कोलाई 'भूत'को रूपमा प्रस्तुत गरिरहेको छ ।

सरकारी नेकपा गठनको आधार दुईतिहाइको सरकारमा परिणत हुने चाहनाको आधारमा भएको तथ्य त यस एकतामा सामेल एमाले र माओवादी केन्द्रले आफ्ना राजनीतिक विचारलाई महाधिवेशनमा टुंगो लगाउने गरी थन्क्याएकोबाट नै प्रस्ट हुन्छ । होइन भने वैचारिक पार्टीहरूमा विचारधारात्मक एकताविना सांगठनिक एकताको कल्पना पनि गर्न सकिँदैन । वस्तुतः एमाले र माकेको त्यो एकता दुवै पार्टीभित्रका विभिन्न गुटहरूको एकता थियो, जो गच्छेअनुसार सत्ता साझेदारीको लालसामा एकजुट भएका थिए ।

निर्वाचनमा सिटहरूको वितरण होस् वा समानुपातिक सिटको भागबन्डा वा मन्त्रिपरिषद्को गठन, सत्ता होस् वा पार्टी, सबै अवसरमा यी गुट सक्रिय हुने गरेको प्रस्ट नै छ । प्रधानमन्त्रीको पद आलोपालो गर्ने ओली र प्रचण्डबीचको गोप्य सम्झौता, पार्टी एक भइसकेपछि पुरानो सम्झौताको अर्थ नरहेको भन्दै ओलीबाट सम्झौता उल्लंघन र फेरि पार्टीको काम हेर्ने कार्यकारी अध्यक्ष प्रचण्ड र सरकारको काम हेर्ने प्रधानमन्त्री ओली हुने नयाँ सम्झौता यसै गुटीय स्वार्थको परिणाम थियो । तर, सरकारी अवसरहरूमा आफ्नो गुटको संरक्षण र आफूअनुसार सरकार चलाउने प्रधानमन्त्री ओलीको एकल चाहनाले एकतापूर्वकालदेखिका दुई पार्टीको गुटीय अन्तरविरोध झन्-झन् जटिल हुँदै गएको हो, जुन अहिले पार्टीका दुई अध्यक्षबीचको गलाकाट संघर्षमा देखिन्छ ।

सत्ताधारी नेकपाभित्रको अन्तर्संघर्ष यस्तो स्थितिमा पुगेको छ, जहाँ एकले अर्कालाई सिध्याएर अगाडि बढ्नुबाहेकको विकल्प देखिँदैन । विशेष गरी एक नम्बरका अध्यक्ष र प्रधानमन्त्री ओली बहुमत र अल्पमतको अवधारणालाई नै अवमानना गर्ने गरी बैठकमा कार्यकारी अध्यक्ष प्रचण्डप्रति आक्रामक रूपमा जसरी प्रस्तुत भए, त्यसले प्रचण्ड र माधव नेपाल र झलनाथ खनाल गुटसामु विकल्पहरूको अभाव देखिन्छ ।

हुन त प्रम ओलीको जवाफी राजनीतिक प्रस्ताव (यथार्थमा प्रचण्डमाथिको आरोपपत्र) को भाषा उपरी सतहमा जतिसुकै आक्रामक देखिए पनि चतुऱ्याइँपूर्ण छ । यसमा प्रचण्डलाई एकतापूर्व संसद्या तेस्रो पार्टीको अध्यक्ष तथा आफूलाई पहिलो पार्टी एमालेको महाधिवेशनबाट निर्वाचित अध्यक्षको श्रेष्ठताभास र लघुताभास, बहुदलीय जनवाद र मदन भण्डारीको चर्चा गरेर एमालेको नाममा भावनात्मक किल्लाबन्दी गर्ने चतुर प्रयास पनि गरिएको छ ।

नेकपाको सचिवालयमा अहिलेको समीकरणमा प्रचण्ड, नेपाल, खनाल र वामदेव गौतम एउटा कित्तामा हुनु नै ओलीका निम्ति सबैभन्दा ठूलो टाउकोदुखाइ छ । पार्टीभित्र आफूविरूद्धको मोर्चाबन्दीलाई टुटाउन ओलीले एमाले भर्सेज माकेको यो दाउ पहिलेदेखि नै थाप्दै आइरहेका छन् ।

तर, विगतजस्तै कम्तीमा सचिवालयको बैठकमा त ओलीको यो दाउ सफल हुने देखिँदैन । यद्यपि, प्रत्यक्षमा उनको तेवर पुरानै छ । उनी कुनै पनि अवस्थामा निहुरिन तयार देखिँदैनन् । उनले जसरी सुरुदेखि नै आफूलाई हरेक स्थितिमा अब्बल कायम राख्नलाई पार्टी पद्धतिको उपेक्षा गर्दै आएका छन्, त्यसले उनीसँग अर्को विकल्प पनि देखिँदैन । त्यसैले उनी आफूलाई जसरी पनि औचित्यपूर्ण र सही साबित गर्न चाहन्छन् ।

नवउदारवादी प्रभाव र दलाल पुँजीवादी वर्चस्वको कारण भ्रष्टाचार वर्तमान सत्तामुखी राजनीतिको स्वभावमा सामेल भइसकेको छ । यस सत्तामा सामेल राजनीतिक दलहरु पक्षमा वा विपक्षमा भए पनि भ्रष्टाचारविना रहन बाँच्न गाह्रो छ । वर्तमान संसदीय राजनीतिमा भ्रष्टाचार, नातावाद-कृपावाद र निजी स्वार्थपूर्ति खुला रहस्यजस्तै छ ।

नैतिक र पद्धतिसंगत आधारमा खडा हुन आफू पनि नैतिक हुनुपर्छ । प्रचण्ड-नेपाल समूह पद्धतिको आधारमा ओलीलाई घेर्न चाहन्छन् । वर्तमान राजनीतिको यसै कमजोर नसालाई ओली यसपालि हतियार बनाएर प्रस्तुत भएका छन् । स्नानगृहमा सबै नांगा हुन्छन् भने जस्तै सबैलाई चिनेका ओलीले नैतिकताको यो ऐना आफ्नो प्रस्तावमा सबैलाई देखाएका छन्, जसमा सबैको अनुहार धमिलो नै देखिन्छ ।

जहाँ सबै नांगा छन्, त्यहाँ जवाफको औचित्य नै रहँदैन । त्यहाँ प्रश्न मात्रै रहन्छ, त्यो पनि आफूबाहेक । प्रचण्ड-नेपाल समूहले ओलीमाथि अनैतिकता, नातावाद, भ्रष्टाचारको संरक्षण आदिका जति पनि आरोप लगाएका छन्, ती आरोपबाट उनीहरु पनि मुक्त छैनन् । ओलीको प्रत्यारोप यसै धरातलमा उभिएको छ । र, यस्तोमा अल्पमत र बहुमत तथा कानुनी दाउपेचले महत्व पाउन थाल्छ ।

कुनै वेला चप्पलमा, कार्यकर्ता र समर्थकहरूको चन्दामा पेट पाल्ने नेताहरु मन्त्री र प्रधानमन्त्री भएपछि अथवा सत्तामा सानो अवसर पाउनेबित्तिकै कसरी करोडौँको गाडीमा दगुर्न थाल्छ, कैयौँ सहरमा जग्गा जोड्न पुग्छ, करोडौँको सेयर कित्ता खरिद गर्न थाल्छ, छोराछोरीहरु अन्तर्राष्ट्रिय महँगा स्कुल कलेजमा पढेर डाक्टर-इन्जिनियर बन्न सफल हुन्छन् । यो खुला भ्रष्टाचार होइन ? तर, कसरी प्रमाणित गर्ने ? अभियोग लगाउने निकाय होस् अथवा न्याय प्रशासन, सबै त्यसै सरकारबाट त नियन्त्रित छ ।

ओलीलाई यस्तै स्थितिले प्रोत्साहित गरेको हो । र, यसै कारण उनले प्रचण्डलाई भ्रष्टाचार प्रमाणित गर्न चुनौती दिन सकेका हुन् । सेक्युरिटी प्रिन्टिङ प्रेस प्रकरण होस् अथवा ललितानिवास प्रकरण, यस्ता अनेक प्रकरणमा मुछिएका पात्रहरु ओलीनिकटका छन्, अझ मन्त्रिपरिषद्मा समेत छन् ।

●●●

; /sf/L gskfleq h eO/xsf 5, ; ;bLo nfstGqleq ;?bl v g xb cfPsf kf/Dkl/s vn xf . j:ttM of dfS;jfbL ljrf/af6 ljrlnt /fhgLlts zlQmx¿sf ljst vn xf . t/, h eP klg of cTof\Gt s¿k / c;jbgzLn /fhgLlts vn xf . of ‘k/L’ xf0g, ‘et’sf vn xf .

●●●

छर्लंग देखिए पनि कानुनी रूपमा साबित गर्न गाह्रो छ । यसको अर्को कमजोर पाटो भनेको उनीमाथि आरोप लगाउने विपक्षीहरूको हात पनि यसरी नै रंगिएका छन् । यसैकारण अल्पमतमा भएर पनि उनी पटक-पटक पार्टीपद्धतिको उपेक्षा गर्दै आएका छन् र महाधिवेशन नहुँदासम्म पार्टी अन्तरिम स्थितिमा रहेकाले बहुमत-अल्पमत लागू नहुने ढिपी गर्दै छन् । यसै कारण उनले महाधिवेशन भएपछि मात्रै अध्यक्ष पद हस्तान्तरण गर्ने र आगामी निर्वाचनसम्म जसरी भए पनि प्रधानमन्त्री पद नछाड्ने दृढता व्यक्त गर्दै छन् ।

हुन त गैरकम्युनिस्ट शक्तिहरूले यसै निहुँमा नेपाली कम्युनिस्ट आन्दोलनलाई बदनाम गर्ने थप मौका पाएका छन् । होइन भने सरकारी नेकपाभित्र जे भइरहेको छ, संसदीय लोकतन्त्रभित्र सुरूदेखि नै हुँदै आएको पारम्परिक खेल हो । वस्तुतः यो मार्क्सवादी विचारबाट विचलित राजनीतिक शक्तिहरूको विकृत खेल हो । तर, जे भए पनि यो अत्यन्त कुरूप र असंवेदनशील राजनीतिक खेल हो । यो 'परी' होइन, 'भूत'को खेल हो ।

समग्रमा सरकारी नेकपाभित्रको वर्तमान शक्तिसंघर्ष 'बान बे'मा फसेको जस्तो छ, जहाँ एउटालाई उछिट्याएर अर्को अगाडि बढ्न सक्दैन । पार्टी विभाजनपछि आफ्नो स्थिति कमजोर हुने देख्ने दोस्रो पंक्तिका नेता तथा भावनात्मक रूपमा एकताबद्ध पार्टी कार्यकर्ताहरूले पार्टी विभाजनलाई रोक्ने, नभए अनुकूल स्थिति बन्ने आसमा सकेसम्म स्थितिलाई लम्ब्याउने प्रयास गरिरहेको पनि देखिन्छ । तर, ओली जसरी सचिवालय बैठकमा प्रस्तुत भएका छन् र उनीप्रति प्रचण्ड, नेपाल, खनाल र गौतमले एकीकृत कडा अभिव्यक्ति दिएका छन्, त्यसले मध्यपन्थीहरूको सत्प्रयासको सफलतामा शंका देखिन्छ ।

यो एउटा यस्तो स्थिति हो, जहाँ दुई पक्षमध्ये ब्याक हुनेले राजनीतिक घाटा बेहोर्ने स्थिति बन्छ । प्रचण्ड, जसले आफ्नो माओवादी विगतको गर्वबाहेक अरु छाडेर आएका छन्, पटक-पटक ओलीबाट हेर्पिँदै आएका छन् र यसपटक पनि उनी नै निसानामा छन्, उनी ब्याक हुनुको अर्थ निरीहता स्विकार्नु हो ।

यही स्थितिमा नेपाल, खनाल र गौतमको स्थिति छ, जो एमालेकालदेखि नै ओलीको विरूद्ध उर्भिँदै आएका छन् । यस्तोमा एकताका सम्भावना साह्रै कमजोर देखिन्छन् । कदाचित कुनै अनपेक्षित कारणबाट एकता हुने स्थिति भए पनि यो अस्थायी मात्र हुनेछ । एउटा सम्भावना भने छ, सचिवालयको बैठक १७ गते सारिएको छ र त्यसपछि २५ मंसिरमा स्थायी समितिको बैठक बोलाइएको छ । हुन सक्छ विवध कारणबाट बैठक लम्बियोस्, सारियोस्, स्थगित गरियोस् अथवा बैठक नै नबसोस् । तर, ती सबै अस्थायी विकल्प हुन सक्छन् ।

निसानामा नेकपा छ भने मात्रै, होइन भने अवसरकै कारण जुट्ने र फुट्ने चलन सबै पार्टीभित्र छ । वस्तुतः यो संसदीय लोकतन्त्रको कुरूप पक्ष हो । कम्युनिस्ट आन्दोलनको दृष्टिले हेर्ने हो भने कम्युनिस्ट नामधारी सरकारी नेकपाको यो अवसरवादी नाटक बढी कुरूप छ । (नयाँ पत्रिका)

cf]nLsf]g/sf/ tfn]kf6L{jefhgsf]; 3f/df

– उपेन्द्र झा –

विगतको चुनावमा एमालेले अप्रत्याशित रूपमा जितेको प्रतिनिधिसभाको यति धेरै सीट, माओवादीसँग एकीकरण गरेर झण्डै दुईतिहाई नजिक पुगेको शक्तिशाली र स्थिर सरकार बनाउन सफल, सम्भवतः नेपाली राजनीतिमा पहिलो पल्ट होला । राजनीतिभन्दा कूटनीतिमा खप्पिस केपी शर्मा ओलीले विगतको घटनाबाट आ□नो कुशलता प्रदर्शन गरेकै हो । एकथरिको लागि यो धेरै ठूलो विजय थियो भने अर्को थरिको लागि दुर्भाग्य । अनुकूल अवसरको फायदा लुट्दै केपी शर्मा ओलीले शक्तिशाली सरकार बनाएर सम्राट जस्तो अहंकारका साथ पदासीन भए । पगपगको विजयले शक्तिको मद बढ्नु स्वाभाविक रहेपनि यसलाई सन्तुलित गरि विवेकका साथ सरकार चलाउनुको सट्टा दुर्योधन शैलीमा पार्टी र सरकार दुवै चलाउन थाल्दा ओली दुबै ठाउँमा आलोच्य हुन पुग्यो ।

अहिले नेकपामा ओली गुट र प्रचण्ड गुटबीच ठूलो रडाको मच्चिएको छ । तत्कालीन एमालेका शीर्ष नेताहरु माधव नेपाल, झलनाथ खनाल, वामदेख गौतम आदि प्रचण्डतिरबाट वकालत गरिरहेका छन् । हुनत वामदेवलाई फकाउन ओली लागिपरेको छ तर बामदेवले बैठकबाटै समस्याको छिनोफानो हुनु पर्ने पक्षमा देखिन्छन् । ओलीलाई लगाइएको आरोपको ओलीले कुनै जवाफ नदिने कुरा भनिसकेका छन् । यो पंक्ति लेख्दासम्म "आ□नो आ□नो बाटो लाग्ने" ओलीको पार्टी विभाजनको अडान कायम नै देखिएको छ । ओलीले आ□नो अनावश्यक दम्भपूर्ण हठ छोडेर बैठकहरूले गरेको निर्णय अनुसार हिंड्न मंजूर गर्‍यो भने सम्भवतः नेकपाको विभाजन रोकिने छ ।

भारतलाई गाली गरेर राष्ट्रवादी शक्तिलाई संगठित गरि भोट लिनु, नेपाली काँग्रेसको पनि मत लिएर किनारा लगाउनु, "संविधान संशोधनबिना सरकारले चुनाव गरायो भने महाभारत हुन्छ", "देश विखण्डनमा जान्छ", "कुनै पनि हालतमा चुनाव हुन दिदैनौं" आदि आदि क्रान्तिकारी नाराहरु दिंदै चुनाव बहिष्कार गर्ने संघीय समाजवादी फोरमका अध्यक्ष उपेन्द्र यादव तथा राजपालाई सजिलै बिनाशर्त चुनावमा पठाएर आ□नो समर्थनमा ल्याउनु, माओवादीलाई एमालेसँग एकीकरण गराउनु आदि यिनका उल्लेखनीय कार्य सफलता थियो ।

उपरोक्त सबै कुरा राज्यसत्ता हितका लागि रहेकोले तथा चीनको सशक्त सहयोगका कारण ओली कदम-कदममा सफल हुँदै गएकोबाट शक्तिमद पनि सोहीअनुसार चढ्दै गयो । केपी शर्मा ओली प्रधानमन्त्रीको रूपमा आएपछि उनको विजयोन्माद चरम सीमामा पुग्यो । ओलीको मनपरितन्त्र निर्वाध बढ्न थालेपछि अरूभन्दा पार्टीकै सहकर्मीहरूले ओलीको विरोध शुरू गर्‍यो । विस्तारै आमजनतामा ओलीको अलोकप्रियता छर्लङ्ग हुँदै गयो ।

शक्तिशाली सरकारको प्रधानमन्त्री तथा दुर्योधन जस्तो अहंकारका साथ जब ओली राज्यसत्तालाई आ□नो मनोकाँक्षा अनुरूप चलाउन थाल्यो अनि ठूला ठूला आन्दोलन सडकमा देखा पर्‍यो । "म भ्रष्टाचार गर्दिन अरूलाई पनि गर्न दिन्न" भन्ने प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले भ्रष्टाचारमा हात हाल्दा राज्यसत्ताको कोपको भाजन हुने भएपछि उनले यथास्थितिलाई नै स्वीकार गरि चल्न थाल्यो । राज्यसत्तालाई छुने बित्तिकै झट्का लाग्ने भएपछि गर्न चाहेका जनपक्षीय कामहरु सबै थला परे । क्रमिक रूपमा ओलीको सरकारले गर्ने कामकारवाहीप्रति उदासीनता बढ्न थाल्यो । प्रधानमन्त्री ओलीको निष्क्रियता बढेपछि देशमा भ्रष्टाचारका घटनाहरु तीव्र रूपमा बढ्न थाल्यो ।

सुरक्षण छापाखाना खरीदमा बहालवाला संचारमन्त्रीको टेप प्रकरण, नेकपाका महासचिव विष्णु पौडेल समेतको नाम बालुवाटार ललिता निवासको जग्गा प्रकरणमा अख्तियारको कारवाहीमा नाम सार्वजनिक हुँदा प्रधानमन्त्रीको मर्यादालाई बिर्सेर केपी शर्मा ओलीले तिनीहरूको पक्षमा वकालत गरेपछि यिनको साख यहीबाट घटेको हो । शक्तिशाली सरकारको दायित्व के हुनु पर्ने र प्रधानमन्त्री के गर्न थालेको भन्ने विषयले बुद्धिजीवी मात्र होइन, पार्टीका सहकर्मीलगायत आमजनता पनि असन्तुष्ट भएका छन् । त्यसपछिका दिनमा यिनलाई दायित्वबोध गराउन पार्टीले अंकुश लगाउन खोज्दा पार्टीको तथा सरकारको अध्यक्ष आफै भएपछि दुइटै संस्था मेरो हो यसमा मलाई अंकुश लगाउने अरू को हुन् भन्ने अहंकारले यिनको निरंकूशतालाई छर्लङ्ग पारि दियो ।

पार्टीको आचार संहिताविपरीत ओलीको निरंकूता प्रदर्शनलाई नियन्त्रण गर्ने उद्देश्यले पार्टीले केपी शर्मा ओलीको पार्टी अध्यक्ष तथा प्रधानमन्त्री पद दुबै ठाउँबाट राजीनामा मागेपछि त भुसको आगो त ज्वालामुखी जस्तै दन्किन थाल्यो । बडो परिश्रमबाट आफूले खडा गरेको अहंकारको भव्य महलमा आफ्नै सहकर्मीले डोजर लगाएपछि सपनाको महल धाराशायी हुने भयले केपी शर्मा ओली पार्टीको चिन्ता छाडेर आफ् नो अहंकारको महल बचाउने चेष्टामा लागेपछि यिनले नेपाली जनताबाट प्राप्त गरेको सबै सहानुभूति खरानी भयो ।

त्यसपछि कुनै घटनाको प्रतिक्रियात्मक रूपमा पनि होइन, आफै-आफै दिनपिच्छै अनावश्यक रूपले केपी शर्मा ओली महत्वहीन अभिव्यक्ति दिन शुरु गर्‍यो । एक दिन - "कर्णालीका मन्त्रीहरु हटाएमा त्यही संख्यामा केन्द्रमा पनि मन्त्री हटाउँछु ।" दोश्रो दिन - "तत्काल बैठक बस्न आवश्यक छैन । बहुमतको बलमा बैठक बसाले त्यस्को निर्णय अस्वीकार गर्छु र त्यसको बदलामा ठूलै एक्शन लिन्छु ।"

आफै बर्बराई रहने क्रममा तेश्रो दिन - "मैले राजीनामा दिनु भनेको देशलाई बर्बादीतिर जान दिनु हो । यसकारण म राजिनामादिनेवाला छैन ।" चौथो दिन - "अविश्वासको प्रस्ताव कहाँ कसरी तयारी भइरहेको छ, जानकारी छ । म ती सबै सामना गर्छु, प्रतिरोध गर्दै चकनाचुर पार्छु ।" पाँचौं दिन - "सरकार असफल पार्ने र पार्टी फुटाउने काममा लाग्नु भएको छ । विवाद, गुटबन्दी र विघटनको बाटो छोड्नुस । त्यसपछि सल्लाहबाटै बैठक भई हाल्छ ।"

छैठौं दिन - "दोश्रो पटक किडनी फेरेपछि त सेता जुँङ्गा पनि काला भए । जोश बढि रहेको छ । कपाल पनि कालै भइरहेको छ ।" सातौं दिन - "बैठक बसालेर भिड्न खोज्नु भएको हो भने भिडौं । म तयार छु । पहिला पनि भनेको छु, एउटा कुनै एक्शन लिनु भयो भने म त्यसभन्दा ठूलो एक्शन लिन्छु । आठौं दिन - "म मानिस सानो र खुट्टाहरु समेत साना साना भएपनि अझै देशको कार्यभार बोक्न सक्ने अटल विश्वास र क्षमता छ ।" कार्तिक १६ गतेदेखि २६ गतेसम्मको यो अर्थहीन अभिव्यक्ति दिनुभन्दा पार्टीको नियम कानून आचार संहिता मानेर असन्तुष्ट पक्षलाई सहमतिमा लिएर अगाडी बढ्दा न ओलीलाई राजीनामा दिनु पर्ने अवस्था आउँछ न कुनै पहाड खस्ने सम्भावना छ । बरू ओलीको निरंकूशताले पार्टी विभाजन रेखाकोरी दिएको स्पष्ट हुन्छ । असन्तुष्ट पक्षले वाइडबडी खरीद, छापाखाना खरीद, संचारमन्त्रीको टेप प्रकरण, यती होल्डिङ्सको शंकास्पद कारोवार, चिनी आयात घोटाला, ओम्नी समूहसँग मिलेर स्वास्थ्य उपकरण खरीदमा अनियमितता, राजस्वका दररेट परिवर्तन आदिमा सरकारको संलग्नता रहेको आरोप लगाएको छ ।

ओली सरकार हत्या हिंसा, भ्रष्टाचार, दूराचार, व्यभिचार र कमीशनखोरीलाई बढावा दिएको आरोपसँगै केपी शर्मा ओली गुट संचालन गरि पार्टी फुटाउन खोजेको गम्भीर ओरोप लगाएका छन् । यो सत्य पनि हो । माओवादीलाई पार्टीबाट बाहिर गर्ने नियतले प्रदेश प्रदेशका तत्कालीन जबज साथीहरूलाई संगठित पार्नुको अर्थ के ? "आ□नो आ□नो बाटो लागौं" स्पष्ट रूपमा ओलीको भनाईको अर्थ के हो ? अर्थात् ओली माओवादीलाई पार्टीबाटै अलग गर्ने आन्तरिक मनसायकै आधारमा यस्ता अभिव्यक्ति र व्यवहार प्रदर्शित गरेको हो । अहिले माओवादीसँग रहेका तत्कालीन एमालेका शीर्ष नेताहरु माओवादीसँग जान्छन् कि एमाले पार्टीमा बस्छन् हेरेर व्यवहार गर्न ओली जानेको छ ।

तर ओलीले सोचेका योजनाहरु सफल नहुने सम्भावना पनि छ । ओलीको दोश्रो दिनको "बहुमतको बलमा बैठक बसाले त्यसको निर्णय अस्वीकार गर्छु र त्यसको बदलामा ठूलै एक्शन लिन्छु" अभिव्यक्तिमा बहुमतको झलक आफैले दिएको कुरा प्रष्ट छ । ओली आफ्नो हठका कारण विध्वंश मच्चाउनेतिर गयो भने त्यसको परिणाम ओलीले मात्र भोग्ने पनि प्रष्ट देखिन्छ । पार्टीमा ओली अल्पमतमा रहेको कुरा आफैले स्वीकारेको छ । एक्शन लिने कुरा यति सजिलो पनि देखिदैन ।

देशमा विद्यमान कोरोनाको प्रकोपलाई रोक्न र व्यवस्थित गर्न, उत्पादनशीलतालाई सुचारू गर्न, भ्रष्टाचारलाई नियन्त्रण गर्न, देशमा भइरहेको हत्या हिंसा र बलात्कारपछि हत्या गर्ने, एसिड छ्याप्ने जस्ता अपराधी गतिविधि तीव्ररूपमा बढिरहेको अवस्थामा सरकारको निष्क्रियता किन रहेको जनता बुझ्न सकेको छैन । देश राजनीतिक रूपले अराजक अवस्थामा गएको महसुस गरिएको छ । अपराधीहरु निर्वाध रूपमा गतिविधि संचालन गर्दा सरकारको उपस्थिति नदेखिनु आश्चर्यको विषय हो ।

विगतमा ओलीले पाएको राजनीतिक सफलतालाई संयोग नभनी आफ्नो पराक्रम ठानेर विजयोन्मादमा रमाई रहँदा आ□ना सहकर्मीमाथि एक्शन लिनुभन्दा अपराधीले जनतालाई दुःख दिई रहँदा एक्शन लिनु वेश हुन्थ्यो कि । संसारमा कुनै कुरा शाश्वत छैन । कीर्ति मात्र शाश्वत हुन्छ र त्यो आफ्नो स्वार्थ छोडेको अवस्थामा पाइन्छ । यही धुल धुरसित भएका कतिपय शासकहरु जिउँदै छन् । त्यही पंक्तिमा उभिने विचार हो भने त भन्नु केही छैन । पराक्रमकै बलमा आएको शक्ति हो भने देश र जनताका लागि प्रयोग गर्नुस्, ठूलो नाम हुन्छ । बिना सरकारको देश महसूस हुनलाग्दा जनताको आस्थालाई बचाउनुस् ।

(मधेश दर्पण फिचर सेवा)

kj{fhf==

काम गर्न सक्दैन ।

प्रश्न गर्नेहरु गरिरहेका छन्- राजतन्त्र आउने मार्ग छैन । कुन बिधिबाट आउने । उनीहरु बिर्सिरहेका छन्- देशको, जनताको आवश्यकता परेपछि राजतन्त्र आउने मार्ग जनविश्वास हो । देश खोज्रो पार्नेहरूले बिधि खोज्ने होइन, जनताको आवाज सुन्नुपर्छ । जनता योभन्दा बढी आक्रोसित भए भने बेलायतमा कुन बिधिबाट राजतन्त्र पुनर्स्थापित भयो र चलिरहेको छ, त्यो इतिहास पढ्दा उचित हुनेछ ।

हरेकपल्टको सन्देशमा जनताप्रति चिन्ता गर्ने र देशप्रति जिम्मेवार अभिव्यक्ति दिने पूर्वराजाले अव निर्णय गर्नुपर्छ, जनतालाई निर्णय सुनाउनु पर्छ- जहिर शाह बन्ने कि सिंहानुक ?

आमनागरिक घरघरबाट, देशैभरिका सडक सडकबाट आह्वान गरिरहेका छन्- राजा आउ देश बचाउ । पूर्वराजाले देशको 'भार' उठाउनका लागि सिंहानुक बन्ने निर्णय गर्नुपर्छ, यही निर्णय आमजनतालाई संबोधन गरेर बताउनु पर्छ ।

यत्ति भएपछि २०६५ साल जेठ १५ गते गरिएको षडयन्त्रपूर्ण 'ह्वाइट कु' सच्चिने छ । नेपाल हिन्दराष्ट्र हुनेछ । लोकतान्त्रिक राजतन्त्रले आफ्नो कोर्ष लिन थाल्नेछ । देश सुरक्षित र जनताले शान्तिको श्वास फेर्न पाउनेछ ।

नेपालको भाग्य र भविष्यका लागि लोकतान्त्रिक राजतन्त्रको बिकल्प छैन ।

खेलकुद

lh?8n rf/ ufn ubf{ rN;Lsf] ;fgbf/ lht, afl;nf]gfsf] kfrf} lht

फ्रेन्च स्ट्राइकर ओलिभर जिरूडले ४ गोल गरेपछि इङ्लिस क्लब चेल्सीले च्याम्पियन्स लिग फुटबलमा सानदार जित निकालेको छ . बुधबार राति भएको खेलमा जिरूड एक्लैले चार गोल गरेपछि चेल्सीले स्पेनिस क्लब सेभियामाथि ४-०को जित निकाल्यो ।

जिरूडले पहिलो हाफमा १ र दोस्रो हाफमा ३ गोल गरेका थिए । आठौं मिनेटमा काई हभार्टजको पासमा जिरूडले गोल गर्दै चेल्सीलाई सुरुवाती अग्रता दिलाए . दोस्रो हाफको ५४औं र ७४औं मिनेटमा गोल गर्दै जिरूडले ह्याट्रिक पुरा गरे . खेल सकिन ७ मिनेट बाँकी छँदा जिरूडले नै गोल गरेपछि चेल्सीले सनदार जित निकाल्यो ।

जितसँगै चेल्सी समूह ईबाट समूह विजेताको रुपमा नकआउट चरण प्रवेश गरेका छ . हारका बाबजुद पनि सेभिया नकआउट चरणमा प'गेको छ । समूहको शीर्ष क्लब चेल्सीको १३ अंक छ भने दोस्रो दोस्रो :थानमा रहेको सेभियाको १० अंक छ ।

यसैगरी कप्तान लियोनल मेसीविना नै मैदान उत्रिएका बार्सिलोनाले सहज जित निकालेको छ . बार्सिलोनाले फेरेनकोभारोसलाई ३-०ले हरायो । बार्सिलोनालाई जित दिलाउने क्रममा एन्टोइन ग्रिजम्यान, मार्टिन ब्रेथवेट र ओसमान डेम्बेलेले गोल गरे । बार्सिलोनाले तीनै गोल पहिलो हाफमै गरेको थियो । यो बार्सिलोनाको लगातार पाचौं जित हो .

gdf/ rlDsbf lkP;hLn oÍf068nf0 x/fof

ब्राजिलियन स्टार नेमार चम्किएपछि च्याम्पियन्स लिग फुटबलमा पेरिस सेन्ट जर्मेन (पीएसजी)ले म्यान्चेष्टर युनाइटेडलाई हराएको छ । बुधबार राति भएको खेलमा नेमारले २ गोल गरेपछि पिएसजीले युनाइटेडलाई उसकै मैदमनमा ३-१ ले हराएको छ ।

पीएसजीको जित ब्राजिली स्टार नेमारले दुई गोल गरे भने थप एक गोल मार्कुन्होसले गोल गरे । युनाईटेडका लागि मार्कुस रासफोर्डले एक गोल फर्काए । खेलको छैटौं मिनेटमा नेयमारले पीएसजीलाई अग्रता दिलाएका थिए । रासफोर्डले गोल घरेलु टोलीका लागि गोल गर्दै खेल बराबरीमा ल्याए ।

मार्कुन्होसले ६९ औं मिनेटमा पीएसजीलाई २-१ ले अघि बढाए । लगत्तै खराब ट्याकल गरेको भन्दै युनाईटेडका फ्रेड रातो कार्ड खादै मैदान बाहिरिए । अन्तिम ३० मिनेट युनाईटेडले १० खेलाडीमा सिमित बनेको खेलेको थियो । दोस्रो हाफको इन्जुरी समयमा नेयमारले गोल गर्दै युनाईटेडविरूद्ध सहज जित निकाल्न सफल भए ।

सोही समूहको अर्को खेलमा जर्मनको आरबी लाईपेजिगले इस्तानबुल बासाकेशिरमाथि ४-३ को जित निकाल्न सफल भयो । समूह चरणको पाँचौं खेलमा तीन अंक बटुल्दै अघिल्लो चरण प्रवेशको सम्भावना बलियो बनायो । समूह एचमा युनाईटेड, पीएसजी र आरबी आईपेजिगको समान ९ अंक भएको छ । अघिल्लो चरण पुग्न तीन वटै टोलीलाई जित निकाल्न आवश्यक छ ।

• Pg;nsf !& ?kofdf ^) ldg6sf Ejf0; Kofs

एनसेल आजियाटा लिमिटेडले आफ्ना प्रिपेड ग्राहकका लागि १७ रूपैयाँमा ६० मिनेटको भ्वाइस प्याक ल्याएको छ । कमपनीले दुईवटा नयाँ भ्वाइस प्याकहरु ल्याएको छ ।

कम्पनीले १७ रूपैयाँमा एक घन्टाका लागि ६० मिनेटको र ४८ रूपैयाँमा ३ दिनका लागि २ सय २५ मिनेटको दुई प्रकारको भ्वाइस प्याक ल्याएको हो ।

यो सेवाले ग्राहकले अझै सुलभ दरमा आफ्ना साथीभाइ तथा परिवारसँग सुलभ दरमा भ्वाइस सेवाको फाइदा लिन सक्ने कम्पनीले जनाएको छ ।

प्रिपेड ग्राहकले १ घन्टाको र ३ दिनको समयसीमा भएको भ्वाइस प्याक आफ्नो आवश्यकताअनुसार सुचारू गर्न सक्ने जनाइएको छ । ग्राहकले ६० मिनेटको प्याक सुचारू गर्नेबित्तिकै प्याकको समयसीमा सुरू हुने कम्पनीले जनाएको छ ।

• PgPdaLnf0 t;|k6s as ckm b 0o/ ;Ddfg

एनएमबी बैंकले २०२० का लागि नेपालकै सर्वोत्कृष्ट बैंकका रूपमा 'दी बैंकर बैंक अफ दी इयर २०२०'बाट सम्मानित भएको छ । उक्त सम्मान बैंकले विगत ४ वर्षमा तेस्रोपटक प्राप्त गरेको हो । 'दी बैंकर' लण्डनबाट निस्किने बेलायती पत्रिका हो ।

बैंकले आफूलाई सबल तथा मजबुत बनाउन आफ्नो वासलातलाई सन्तुलित आकारमा विस्तार गर्दै देशका विभिन्न सहर तथा ग्रामीण भेगमा शाखा सञ्चालन गरी १२ लाखभन्दा बढी ग्राहकलाइ सेवा दिँदै आएको जनाएको छ ।

कर्जा लगानीलाई नवीकरणीय ऊर्जा, कृषि, साना तथा मझौला व्यवसायमा वृद्धि गर्दै नेपालको आर्थिक उन्नतिको सहयात्री बनी आफूलाई फरक मूलधारको बैंकका रूपमा स्थापना गर्न सफल भएका कारण सम्मानीत भएको बैंकले जनाएको छ ।

ग्लोबल एलायन्स फर बैंकिङ अन भ्यालुजको नेपालमा एक मात्र 'क' वर्गको सदस्य बाणिज्य बैंकका रूपमा रहेको बैंकले जनाएको छ ।

• /f08 ;o/sf ahf/df P6G8Usf kj|z

नेपाली राइड सेयर बजारमा 'एटेन्ड' एपले आफ्नो सेवा सुरू गरेको छ । कम्पनीले हाल बजारमा उपलब्ध अन्य राइड सेयर एपभन्दा उत्साहजनक र आकर्षक सुविधाका साथ सेवा सुरू गरेको हो । यस एपले आफ्नो निजी सवारीसाधन नभएका समस्त यात्रुहरूको समस्याको हल गर्ने विश्वास लिएको जनाएको छ ।

कुनै विशेष ठाउँलाई मात्र लक्षित नगरी सारा नेपालभरि जहाँ पनि जानका लागि यो एपले सहयोग गर्ने जनाइएको छ । यसकारण राइड सेयर एप चाँडै नै यात्रुबीच लोकप्रिय हुने कम्पनीले जनाएको छ ।

Skf/6

एप सार्वजनिक गर्दै एटेन्ड प्रालिका निर्देशक भीमकान्त भण्डारीले अहिले नेपालमा चलिरहेको सामान्य राइड सेयरभन्दा भिन्न रहेको बताए ।

उनले भने, 'मोडल त हाम्रो पनि राइड सेयर नै हो, तर हाम्रो सेवा र सुविधा अरूभन्दा भिन्न छ । हामी मोटरसाइकल, एम्बुलेन्स, शववाहन, ट्याक्सी, कार, जिप, मालबाहक ट्रकदेखि हेलिकोप्टरसम्मको सेवा दिन्छौँ ।' साथै, यसमा हेल्थ सर्भिसअन्तर्गत घरमै औषधि पुऱ्याउने, डक्टर-नर्स पठाउने र विभिन्न ल्याबसम्बन्धी सम्पूर्ण कार्यका लागि ल्याब टेक्निसियन घरमै पठाउने काम पनि गर्ने उनले बताए ।

कम्पनीले प्याकेज सुविधाको अवधारणालाई समेत अघि सारेको जनाएको छ । जसमा अग्रिम बुकिङ सेवाका साथै चालकसहित वा चालकबिनाको गाडी लिन र इन्धनसहित वा आफैँले इन्धन हाल्न पाउने विकल्पसमेत राखेको जनाएको छ । साथै, दुर्घटनाको जोखिमलाई मध्यनजर गर्दै र हाल चलिरहेको बिमासम्बन्धी विषय सम्बोधन गर्न, यस कम्पनीसँग आबद्ध सम्पूर्ण गाडी तथा मोटरसाइकलमा यात्रारत चालक र यात्रुको तेस्रो पक्षीय बिमा गरिदिने कम्पनीले जनाएको छ ।

• dlQmgfy ljsf; assf sGbl|o sfofno ejg lznfGof;

मुक्तिनाथ विकास बैंक लिमिटेडले केन्द्रीय कार्यालय भवनको शिलान्यास गरेको छ । बैंकले काठमाडौं महानगरपालिकाको लाजिम्पाटमा आफ्नै जग्गामा केन्द्रीय कार्यालय भवन निर्माणका लागि भूमिपूजा तथा भवनको शिलान्यास गरेको हो ।

बैंकको सञ्चालक समितिका अध्यक्ष भरतराज ढकालले भूमीपूजा तथा शिलान्यास गरेको बैंकले जनाएको छ ।

बैंकले छिट्टै भवन निर्माण सम्पन्न गरी आफ्नै भवनमा केन्द्रीय कार्यालय स्थानान्तरण गरी सेवालाई थप स्तरीय र सबल बनाउन सहज हुनेछ भने बैंकको केन्द्रीय कार्यालयले स्थायित्व पाउने जनाएको छ ।

• ;flgdf asn lgMzNs qml86 sf8 lbg

सानिमा बैंकले ग्राहकहरूका लागि निःशुल्क क्रेडिट कार्ड दिने भएको छ । बैंकले 'अनलाइन आवेदन दिनुहोस्, निःशुल्क क्रेडिट कार्ड पाउनुहोस्' भन्ने नारासहित निःशुल्क क्रेडिट कार्ड जारी गर्ने योजना ल्याएको हो ।

योजना २२ मंसिरसम्म अनलाइनबाट क्रेडिट कार्डको आवेदन दिने सम्पूर्ण ग्राहकका लागि लागू हुने जनाइएको छ । यस अवधिमा अनलाइनबाट क्रेडिट कार्ड आवेदन दिने ग्राहकले निःशुल्क क्रेडिट कार्डका साथै सुलभ ब्याजदरमा मासिक किस्तामा विशेष सुविधा पाउन सक्ने जनाइएको छ । बैंकले हाल ८३ शाखा, १६ विस्तारित काउन्टर र ८१ एटिएममार्फत बैंकिङ सेवा दिइरहेको जनाएको छ ।

सञ्चय कोषको कर्जा बिओकेमार्फत तिर्न मिल्ने

कर्मचारी सञ्चय कोषबाट कर्जा तथा सापटी लिएकाले यसको साँवा तथा ब्याज बैंक अफ काठमाण्डूबाट तिर्न सक्ने व्यवस्था भएको छ । कोष र बैंकबीच यससम्बन्धी सम्झौता भएपछि यो सुविधा प्राप्त भएको हो ।

सम्झौताअनुसार सञ्चय कोषमा तिर्नुपर्ने साँवा तथा ब्याज बैंक अफ काठमाण्डूको जुनसुकै शाखाबाट पनि तिर्न मिल्ने जनाइएको छ ।

कोषबाट जुनसुकै कर्जा वा सापटी लिएका ऋणीले साँवा तथा ब्याजसहितको किस्ता रकम भुक्तानी गर्ने यस व्यवस्थाबाट ग्राहकको समय बचत हुने र विनाझन्झट सजिलै बैंकबाट भुक्तानी गर्न सक्ने बैंकले जनाएको छ । बैंकले हाल ८९ शाखा, ७८ एटिएम र १० एक्सटेन्सन काउन्टरमार्फत बैंकिङ सुविधा दिँदै आएको जनाएको छ ।

• anfot / cdl/sfdf v'sl/L /dsf ;kmntf

खुकुरी रमले सन् २०२० मा संयुक्त अधिराज्य र संयुक्त राज्य अमेरिकामा सफलता हासिल गरेको छ । नेपाल डिस्टिलरिजको उत्पादन खुकरी रमले संयुक्त अधिराज्यमा सन् २०२० को लन्डन स्पिरिट प्रतियोगितामा स्वर्ण पदक जितेर तथा यही वर्ष अमेरिकी बजारमा प्रवेश गर्ने सफलता हासिल गरेको हो ।

कम्पनीले सन् १९५९ मा स्थापनादेखि नै नेपाली उत्पादनलाई विदेशी बजारमा लोकप्रिय बनाउने लक्ष्य लिएको र आफ्नो पहिचानलाई अन्तर्राष्ट्रियस्तरमा पुऱ्याई देशलाई गौरवान्वित बनाउने काममा सफल हुँदै गएको दाबी गरेको छ । खुकुरीले यस वर्ष लन्डन स्पिरिट प्रतियोगितामा स्वर्ण पदक जितेर आफ्नो उपलब्धिको अध्यायमा एक अर्को कोसेढुंगा थपेको कम्पनीले जनाएको छ । सम्भवतः रमका लागि विश्वकै सबैभन्दा ठूलो बजार मानिएको संयुक्त राज्य अमेरिकामा यसलाई उपलब्ध गराउनु पनि यो वर्षको उल्लेखनीय सफलता भएको कम्पनीले उल्लेख गरेको छ ।

विश्वव्यापी रूपमै कोभिड-१९ को महामारीबीच पनि नेपालको मौलिक मदिरा खुकुरी रम लन्डन स्पिरिट प्रतियोगितामा स्वर्ण पदक जित्न सफल हुनु, नेपालीकै सान बढ्नु रहेको कम्पनीका कार्यकारी निर्देशक केके चुरीवालाले बताए । यो सफलता कम्पनीका सबै सरोकारवालाको कडा मिहिनेत एवं प्रयासको प्रतिफल भएको उनको भनाइ थियो ।

कम्पनीका महाप्रबन्धक सुभाष लामिछानेले खुकुरी रमले आफ्नो उत्पादनको समयदेखि नै विश्व बजारमा आफ्नो उपस्थिति बढाउन सक्दो प्रयास गर्दै आएको बताए । यो रम हाल विश्वका १३ देशहरूमा उपलब्ध रहेको र अन्य देशमा पनि पुऱ्याउने प्रयास जारी रहेको उनको भनाइ छ । हाल केही समयका लागि संयुक्त राज्य अमेरिकाको बजारमा पुनः प्रवेश गर्ने उनले जानकारी दिए ।

खुकुरी रम नेपालको अत्यन्त रूचाइएको ब्रान्ड भएको र यसको गुणस्तर सर्वश्रेष्ठ रहँदै आएको कम्पनीको दाबी छ । नेपाल डिस्टिलरिज संगठनात्मक क्षेत्रमा स्थापना भएको नेपालको पहिलो मदिरा उत्पादक कम्पनी रहेको कम्पनीले जनाएको छ ।

• b/fhdf ;fdfg laqmL ugnf0 glansf shf

अनलाइन बजार दराजमार्फत सामान बिक्री गर्ने साना उद्योगलाई नबिल बैंकले कर्जा दिने भएको छ । कम्पनीले नबिल बैंकको साझेदारीमा दराज सारथि कार्यक्रम औपचारिक रूपमा सुरू गरेको हो ।

यस साझेदारीअन्तर्गत दराज अनलाइन सपिङ बजारमार्फत व्यापार गरिरहेका साना तथा मध्यम व्यवसायी (एसएमई)ले विभिन्न कर्जा सुविधाहरु उपयोग गर्न सक्ने जनाइएको छ ।

कोभिड-१९ महामारीका कारण आइपरेको आर्थिक संकटले प्रभावमा परेका एसएमईलाई सारथि प्रोग्रामद्वारा दराजमा सक्रिय एसएमई विक्रेतालाई यसले अघि बढ्न सहयोग पुग्ने जनाइएको छ ।

• l;6L PS;k|;nf0 cdl/sfsf kkhfl/6L cjf8

सिटी एक्सप्रेस मनी ट्रान्सफरले अमेरिकाको फ्लोरिडामा आयोजित रेमटेक अवार्डस् २०२० मा 'पपुलारिटी अवार्ड' जित्न सफल भएको छ । कम्पनीले संसारभरका ३१ प्रतिस्पर्धीलाई पछि पार्दै अवार्ड हात पारेको हो ।

रेमिट्यान्स क्षेत्रमा नेपालबाट सामाजिक प्रभावका निम्ति अन्तर्राष्ट्रिय अवार्ड जित्न सफल भएको यो पहिलोपटक भएको कम्पनीले दाबी गरेको छ । कम्पनीले रेमिट्यान्स क्षेत्रमा प्रभावकारी एवं कानुनी उत्तरदायित्व वहन गरी विश्वासिलो सेवा प्रदान गर्दै समाजमा सकारात्मक प्रभाव पार्न सफल भएकाले अवार्ड जित्न सफल भएको जनाएको छ । अवार्ड प्राप्त गर्नाले सिटी एक्सप्रेसले रेमिट्यान्स क्षेत्रमा आफ्नो जिम्मेवारी अझ थपिएको जनाएको छ । अबका दिनमा झन् चुस्त, दुरुस्त, छिटो-छरितो एवं प्रभावकारी गराउन कोसिस गर्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेको छ ।

यस अवार्डले हरेक वर्ष विश्वका विभिन्न मुलुकहरूबाट भित्रिने विप्रेषणलाई सुव्यवस्थित गर्न र आप्रवासीहरूलाई विश्वासिलो सेवा प्रदान गर्ने सहयोगको वातावरणलाई प्रोत्साहित गर्दै आइरहेको महसुस गरिएको कम्पनीले जनाएको छ ।

सिटी एक्सप्रेसले १४ वर्षदेखि संसारभरबाट विप्रेषण सेवा प्रदान गर्दै आइरहेको जनाइएको छ । आन्तरिक विप्रेषणअन्तर्गत सिटी एक्सप्रेसका देशभर रहेका १० हजारभन्दा बढी भुक्तानी केन्द्रहरूमार्फत छिटो-छरितो एवं विश्वासिलो तरिकाले भुक्तानी प्रदान गर्ने, कुनै पनि बैंकको खातामा रकम जम्मा गर्ने र मोबाइल वालेटमा लोड गर्न सकिनेजस्ता सुविधाहरु प्रदान गर्दै आइरहेको जनाएको छ ।

नेपाल भारत सिमाका भन्सार कार्यालयहरूमा समयावधि थप

काठमाडौं । नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय भन्सार विभाग, त्रिपुरेश्वर, काठमाण्डौ र प्रभु बैंक लि. को समन्वयमा नेपाल भारत सीमाका विभिन्न ७ वटा भन्सार कार्यालयहरु भद्रपुर भन्सार कार्यालय झापा, सुनसरी भन्सार कार्यालय सुनसरी, ठाडी भन्सार कार्यालय सिरहा, जलेश्वर भन्सार कार्यालय महोत्तरी, महेशपुर भन्सार कार्यालय नवलपरासी, सुठौली भन्सार कार्यालय कपिलवस्तु र सति भन्सार कार्यालय कैलालीमा सरकारी राजश्व/भन्सार संकलनका लागि सञ्चालनमा रहेका प्रभु बैंक लि. का एक्स्टेन्सन काउण्टरहरूले थप समयावधिका लागि निरन्तर रुपमा बैंकिङ् सेवा प्रवाह गर्ने भएका छन् । सो सम्बन्धी नविकरण सम्झौतामा नेपाल सरकार, अर्थ मन्त्रालय भन्सार विभाग, त्रिपुरेश्वर, काठमाण्डौका तर्फबाट महानिर्देशक श्री सुमन दहाल र प्रभु बैंक लि. का तर्फबाट प्रमुख कार्यकारी अधिकृत श्री अशोक शेरचनले आज मिति २०७७/०८/१७ गतेका दिन हस्ताक्षर गर्नुभएको हो ।

नेपालको सबैभन्दा ठूलो व्यापारिक साझेदारको रुपमा रहेको छिमेकी राष्ट्र भारतसँगको सिमानामा सञ्चालनमा रहेका प्रभु बैंक लि. का एक्स्टेन्सन काउण्टरहरुको सेवाबाट सम्बन्धित भन्सार कार्यालयहरुको स्तरोन्नतीसँगै उक्त क्षेत्रमा आयात निर्यातको क्रियाकलापहरूमा बढोत्तरी हुन गई राजश्व संकलनको आंकडामा वृद्धि हुन जाने तथा स्थानीय सेवाग्राही तथा संघ संस्थाहरूले प्रभु बैंक लि. को गुणस्तरीय बैंकिङ् सेवा उपभोग गरी लाभान्वित हुनेछन् । यसका साथै नेपाल सरकारको राजश्व संकलन प्रक्रियामा छिटो छरितो हुन गई सहजीकरण हुने समेत बैंकले विश्वास लिएको छ ।

१२औं नेशनल बक्स अफिस फिल्म फेयर अवार्डको मनोनयन सार्वजानिक

काठमाडौं १६ मंसीर । १२ औं नेशनलबक्स अफिस फिल्म फेयर अवार्ड २०७७ को उत्कृष्ट पाँच मनोनयन सार्वजानिक भएको छ । १२ औं नेशनल बक्स अफिस फिल्म फेयर अवार्डको संस्करणमा आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा प्रदर्शनमा आएको ब्लकबस्टर चलचित्र छक्का पन्जा ३ ले एवार्ड आयोजनाको जुरीको र आयोजक संस्थाको ३९ कुल विधामध्ये २३ विधामा सर्वोत्कृष्टको दावी पेश गरेको छ । आब २०७५/७६ मा प्रदर्शनमा आएको अर्को सार्वधिक सफल चलचित्र मानिएको प्रसाद चलचित्रले छक्का पन्जालाई पछ्याउँदै आफुलाई १७ विधामा सर्वोत्कृष्टको दावी पेश गरेको छ ।

बक्स अफिसमा व्यवसायिक रूपमा अत्याधिक सफल मानिएको ए मेरो हजुर ३ ले आफुलाई १० विधामा सशक्त रूपमा प्रस्तुत गरेको छ भने बक्स अफिसमा राम्रै कारोबार गरेको अर्को रामकहानी चलचित्रले ९ विधाको दावी पेश गरेको छ ।

; xof]u

सडकमा उत्रिएका जनता विरूद्ध खनिएका छन् । सरकारले बुझ्नपर्ने हो सरकारका काम कारबाहीबाट जनता असन्तुष्ट रहेका रहेछन् भनेर । जनता भनेका खम्बा हुन् जुनसुकै देशमा पनि जनताले आफूले पाएको अधिकार प्रयोग गर्न पाउने सम्वैधानिक व्यवस्था नै रहेको हुन्छ । राजनीतिक दलमा लागेकाहरूपनि पहिला जनता नै हुन् । जनता किन असन्तुष्ट रहेर सडकमा उत्रिए भनेर त्यसको समाधान खोज्नुको बदला जनतालाई भुतप्रेत भन्ने पर्यटनमन्त्री योगेश भट्टराईलाई कसले अधिकार दियो ? आफू त्यही संविधान अनुसार मन्त्री हुने अनि त्यही संविधानले दिएको अधिकार प्रयोग गर्दा जनता भूतप्रेत हुने ? अहिले मुलुकका ठुला ठुला शहरमा जनता स्वस्फूर्त रूपमा सडकमा उत्रिएका छन् । हिजो तिनै जनता सडकमा उत्रिँदा महान् हुने अनि अहिले तिनै जनता सडकमा उत्रिँदा भूतप्रेत देख्ने व्यक्तिहरु नै भूतप्रेत हुन् भनेर अब जनताले किन नभन्ने ?

संघीय गणतन्त्र र धर्म निरपेक्षता जालझेल गरेर जनताको मत बेगरै जबरजस्ती रूपमा नेपाली जनतामाथि लादिएको प्रष्ट भएको छ । नेपालमा बसोबास गर्ने झण्डै ९३ प्रतिशत जनता हिन्दु धर्ममा विश्वास गर्दछन्, ९३ प्रतिशत जनताको भावनालाई कुल्चिएर ७ प्रतिशतको स्वार्थ पूरा गर्ने, राजनीतिक दलहरूले मुलुकलाई किन धर्मनिरपेक्ष राष्ट्र घोषणा गर्नुपर्‍यो भनेर जनतालाई आजसम्म बुझाउन सकेका छैनन् । बहुदलीय व्यवस्था भनेको बहुमतको सरकार र अल्पमतको कदर गर्दै चल्ने व्यवस्था भएको भएपनि पार्टीगत स्वार्थ र केही विदेशीहरूको स्वार्थमा मुलुकलाई धर्म निरपेक्ष घोषणा गरिएको विरोधमा जनता सडकमा आउनु स्वभाविक नै हो । हिजो राजनीतिक दलले आन्दोलन गर्दा सडकमा आएका तिनै जनता आज स्वःस्फूर्त रूपमा सडकमा आएर आफ्नो सम्वैधानिक अधिकार खोजिरहेका हुनाले तत्काल उनीहरूका माग सम्बोधन गर्न सरकार पछि पर्नु हुँदैन । यदि त्यसो हुँदैन भने मुलुकले फेरी अर्को संकट भोग्नुपर्दछ भन्ने कुरालाई सरकारले मनन गरोस् । जनतालाई संविधानले दिएका अधिकार प्रयोग गर्न कहिँकतै बाधा विरोध उत्पन्न नगराओस् ।

; Hj{wfg

नारा जुलुस गर्न नपाउने गरी गृह मन्त्रालयले ७७ वटै जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा पत्राचार गरेर फेरी अर्को सम्वैधानिक संकट निम्त्याउने काम गरेको छ । काठमाडौ उपत्यका सहितका ठुला शहरहरूमा गत कार्तिक देखि स्वस्फूर्त रूपमा सडकमा उत्रिएका जनताले संघीयता, धर्म निरपेक्षता र गणतन्त्रको विरूद्धमा सडकमा प्रदर्शन गरिरहेका छन् । गत सोमबार राष्ट्रिय शक्ति अभियानले काठमाडौको माइतीघरबाट विशाल र्‍याली प्रर्शन गरी नयाँ बानेश्वर पुगेर आमसभा समेत गरेको थियो । यसरी मुलुकका ठुला शहर हुँदै गाउँ गाउँमा हिन्दुवादीहरूले विरोध सभा गर्न थालेपछि सरकारले संविधान दिएको अधिकार खोस्ने दुष्प्रयास गरेको छ । काठमाडौ जिल्ला प्रशासन कार्यालयले गत मंगलबार एक विज्ञप्ति प्रकाशित गर्दै सभा सम्मेलन गरे कानुनी कारबाही गर्ने चेतावनी समेत दिएको छ । स्वतन्त्रताको मौलिक हक अर्न्तगत संविधानले प्रत्येक नागरिकलाई विचार र अभिव्यक्ति, विना हतियार शान्तिपूर्वक भेला हुने राजनीतिक दल खोल्ने, संघ संस्था खोल्ने लगायतका अधिकार दिएको छ । संविधानले भनेको छ कानुन बमोजिम बाहेक कुनैपनि व्यक्तिलाई बैयक्तिक स्वतन्त्रताबाट बञ्चित गरिने छैन भन्ने उल्लेख गरिएकोमा सत्ताधारी दल बाहेकका अन्य नागरिकलाई बन्देज लगाउन खोज्नु संविधानको ठाडो उल्लंघन हो । त्यही संविधान अनुसार गठन भएको सरकारले त्यही संविधानले दिएको अधिकार जनताले प्रयोग गर्न खोज्दा कानुनी कारबाहीको धम्की दिनु भनेको सरकारले नै संविधानको ठाडो उल्लंघन गर्नु हो । संविधानमा संघीयता, धर्म निरपेक्षता र गणतन्त्रलाई परिवर्तनीय भनि स्वीकार गरेको अवस्थामा संविधान संशोधनमार्फत राजतन्त्र फर्काउन सक्ने अकिार संविधानले नै सुरक्षित गरेको छ । संविधानले दिएको अधिकारलाई जनताले प्रयोग गर्न खोज्दा जनतालाई धम्क्याउने तर्साउने कानुनी कारबाहीको धम्की दिने कार्य अविलम्ब बन्द गरिनुपर्दछ । जहाँसम्म कोरोना भाइरसको कुरा छ के कोरोना भाइरस सत्ताधारी दलका नेता र कार्यकर्ताहरूलाई चाँहि लाग्दैन ? पछिल्लो समयमा यातायात देखि बजारहरु खुलेका छन् सबै व्यवसाय सञ्चालन भएका छन्, सत्ताधारी दलले सभा सम्मेलन गरिरहेका छन् । आफ्नो पार्टीमा प्रवेश गराउने कार्य भईरहेका छन् भने राजावादीहरूलाई मात्र सभा सम्मेलन, नारा जुलुस लगाउन नदिने परिपत्र जारी गर्नु भनेको सरकार पूर्वाग्राहले पिडित भएको प्रष्ट रूपमै देखिएको छ । सत्ताधारी दल र अन्य दलहरूका कार्यक्रमहरूले कोरोना भाइरस नसर्ने अनि पूर्व राजाका समर्थक र पूर्वराजावादीहरूको प्रदर्शनले मात्र कोरोना भाइरस सर्ने सरकारको बुझाई नै पूर्वाग्राह देखिएको छ । सबै कुरा भईरहने तर राजावादीले मात्र प्रदर्शन गर्न भेला हुन पाउँदैनन् भन्नु अतिसयोक्ति हो । कोरोनाको आडमा जनताले आफ्नो अधिकार प्रयोग गर्न पाउँदैनन् भन्नु लोकतन्त्रकै खिल्ली उडाउनु बाहेक अन्य केही हुन सक्दैन ।

जनमतसंग्रह वा निर्वाचन पद्दतिबाट जुनसुकै एजेण्डालाई स्थापित गर्न सकिने छुट संविधानले नागरिकलाई दिएको छ । संविधानले नै संघीयता, धर्म निरपेक्षता र गणतन्त्रलाई असंशोधनिय नभनेको हुनाले र जनताले चाहेको खण्डमा विधि र प्रक्रियाबाटै राजतन्त्र फर्काउन पाउने अधिकार जनतालाई दिएको हुनाले राजावादीहरूले गरेका प्रदर्शनलाई संविधान विपरितका कार्य भए भन्नु कुनै अर्थमा पनि उपयुक्त हुन सक्दैन । पूर्व राजावादीहरूले गरेको प्रदर्शनमा सत्ताधारी दलका कार्यकर्ता नेपाली कांग्रेसका कार्यकर्ताहरूको समेत उल्लेख्य सहभागिता हुने गरेको र त्यस्ता प्रर्दशनकारीहरूले कुनै पार्टीको झण्डा नबोकेर नेपालको राष्ट्रिय झण्डा लिएर प्रदर्शनमा सहभागि भएका हुनाले उनीहरु नै सच्चा राष्ट्रभक्त हुन् । जनतालाई झुक्याएर मध्यरातमा मुलुकलाई धर्म निरपेक्ष राष्ट्र घोषणा गरियो । नेपालमा बसोबास गर्ने ९३ प्रतिशत भन्दा बढी जनताले हिन्दुराष्ट्र स्वीकार गरिरहेको अवस्थामा के र कसका लागि नेपालाई धर्मनिरपेक्ष राष्ट्र घोषणा गरियो त्यसको जवाफ दलका नेताहरूले आजसम्म जनतालाई जवाफ दिएका छैन । केही पश्चिमा मुलुक र केही क्रिश्चियन दलालहरूले मध्यरातमा मुलुकलाई धर्म निरपेक्ष राष्ट्र घोषणा गरेका हुनाले अहिले स्वस्फूर्त रूपमा नेपाली जनता मुलुकलाई पुनः हिन्दुराष्ट्र बनाउनुपर्ने भन्दै सडकमा आएका हुन् । राजनीतिक दलहरूको असफलताले गर्दा जनता आक्रान्त छन्, भ्रष्टचार, नातावाद, कृपावाद बढेको छ । संविधानले नै ग्यारेन्टी गरेको मौलिक हक अर्न्तगतका स्वास्थ्य, शिक्षा खान पाउने अधिकारबाट जनतालाई बञ्चित गराइएको छ । यिनै तमाम कार्यहरूको विरोधमा जनता सडकमा आएका हुन् । जनताको मागलाई तत्काल सम्बोधन नगरे अहिले भइरहेको प्रदर्शनले आन्दोलनको रूप लिन सक्ने भएकाले तत्काल जनताले उठाएका माग पूरा गर्नेतर्फ सरकार र राजनीतिक दलहरूको ध्यान जान आवश्यक छ ।

k|tj]bg

लागि खरिद गरिएका स्वास्थ्य सामाग्रीमा समेत ठुलो मात्रामा भ्रष्टाचार भएको भन्दै अख्तियार दुरूपयोग अनुसन्धान आयोगमा उजुरी परेको छ । त्यसै गरी संसदको लेखा समितिले समेत भ्रष्टाचार भएको ठहर गर्दै कारबाहीका लागि अख्तियारमा लेखि पठाएको छ । मुलुकलाई भ्रष्टाचारको जालोमा पारिएको छ । जनताले पैसा नदिई आवश्यक पर्ने सेवा सुविधा पाउन सकिरहेका छैनन् । यातायात, मालपोत, सडक, नापीलगायतका धेरै कार्यालयहरूमा व्यापक मात्रामा भ्रष्टाचार हुने गरेको सेवाग्राहीहरूले बताईरहँदा एउटा स्वतन्त्र संस्थाले प्रकाशित गरेको प्रतिवेदनलाई सरकारले अस्वीकार गर्नुभन्दा भ्रष्टाचारीहरूलाई कानुनी कारबाही गरेर जनताको मन जित्न सक्नुपर्दथ्यो ।

सत्ताधारी दलकै अध्यक्षले समेत सरकार भ्रष्टाचारमा डुबेको आरोप लगाउँदै आएका छन् । सरकारमात्र होइन सत्ताधारी दलकै कतिपय नेताहरु भ्रष्टाचारमा डुबेका भएपनि उनीहरूमाथि कुनै कारबाही भएको छैन । खदिर विक्रिमा व्यापक भ्रष्टाचार हुँदै आएको बेला ट्रान्सपरेन्सी इन्टरनेशनलले प्रकाशित गरेको प्रतिवेदनलाई अस्वीकार गर्नुभन्दा त्यहाँ उल्लेख गरिएको कुराहरु सुधार गर्नुको बदला प्रतिवेदन नै अस्वीकार गर्नुको कुनै अर्थ रहँदैन ।

Pp6}

प्रतिवेदन सरकारको लागि अस्वीकार्य भएको बताएका छन् । सो प्रतिवेदनलाई सरकारले पूर्णत राजनीतिक पूर्वाग्रहबाट प्रेरित भएको भन्दै प्रमाणित नभएका आधारहरु आधारहिन तथ्यांकबाट जुटाएर कुनै खोज अनुसन्धान विनै मनोगत धारणाबाट अभिप्रेरित भएर आएको प्रवक्ता एवं सूचना तथा प्रविधि मन्त्री पार्वत गुरूङ्गले जारी गरेको दुई पेज लामो प्रेस नोटमा उल्लेख गरिएको छ ।

सत्ताधारी दलका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालले नै केही समय पहिला प्रधानमन्त्री केपी ओलीमाथि भ्रष्टाचारीको संरक्षण गरेको लिखित आरोप नै लगाएका थिए । आफ्नो आरोपलाई सत्ताधारी दलको सचिवालय बैठकमै पेस गरेका छन् । त्यही आरोपलाई पुष्टि हुने गरी ट्रान्सपरेन्सी इन्टरनेशनलले प्रतिवेदन सार्वजनिक गरेपछि सरकार दबाबमा परेको थियो । त्यसैको प्रतिवाद गर्न आफ्ना प्रवक्ता मार्फत सरकारले असन्तुष्टि जनाएको छ । सरकारले ट्रान्सपरेन्सी इन्टरनेशलनका नेपालका पदाधिकारीहरूमाथि नै प्रश्न समेत उठाएको छ । प्रवक्ताद्वारा जारी प्रेस नोटमा ट्रान्सपरेन्सी इन्टरनेशनल नेपालको पदाधिकारीहरु नै दलिय आवद्धतामा रहेका हुनाले उनीहरूबाट प्रकाशित भएको प्रतिवेदन कति निष्पक्ष हुन सक्छ भनेको भएपनि उक्त प्रतिवेदन तयार गर्दा नेपालका पदाधिकारीहरूको संलग्नता नहुने नेपालका पदाधिकारीहरूले बताएका छन् । हाल नेपाल सरकराका पूर्व सचिव खेमराज रेग्मी ट्रान्सपरेन्सी इन्टरनेशनलको अध्यक्ष रहेका छन् । उनी नेपाली कांग्रेस समर्थक भएपनि अहिले आफूले राजनीतिक सक्रियताबाट निस्कृय रहेको बताएका छन् । प्रतिवेदनमा ८४ प्रतिशत जनताले भ्रष्टाचार नै प्रमुख बाधक रहेको बताएका छन् । तर ३२ प्रतिशत भन्दा बढी जनताले सरकारले भ्रष्टाचार सम्बन्धमा चालेका कदम प्रभावकारी भएको बताएको प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएकोले सरकारले सो प्रतिवेदनलाई पुरै अस्वीकार गरेको हो कि ? आफ्नो विरूद्धमा आएको प्रतिवेदनका केही अंशलाई मात्र अस्वीकार गरेको हो ? प्रेस नोटमा केही उल्लेख छैन ।

यस अघिपनि सरकारले यस्तै प्रकृत्तिको प्रतिवेदनलाई चित्त नबुझाएर कुटनीतिक भाषामा असहमति जनाउने गरेको थियो । २०१२ मा संयुक्त राष्ट्र संघीय मानवअधिकार उच्च आयुक्तको कार्यालयले नेपालको द्वन्द्व प्रतिवेदन सार्वजनिक गर्दा त्यसलाई तत्कालिन परराष्ट्रमन्त्री नारायणकाजी श्रेष्ठले अस्वीकार गर्दछौं भनि प्रतिक्रिया दिएका थिए । अहिले आएर ओली सरकारले एउटै प्रतिवेदनमा उल्लेख गरिएका राम्रा कुरालाई समर्थन गर्ने तर आफ्नो विपक्षमा भएपछि केही बुँदालाई अस्वीकार गर्ने प्रवृत्ति देखाएको छ ।

cf}hLnf0{

ओली अनिवार्य उपस्थित हुनुपर्ने । यो निर्णय बैठकेहरूले सुनाएपछि प्रधानमन्त्री तथा नेकपा अध्यक्ष केपी ओली हाँसेछन् । सक्किगो नि । अव देखिन्छ प्रचण्ड कित्ताको चुरीफुरी ।

प्रचण्ड र ओली वीचको महाभारतमा सिङ्गो नेकपा फसिरहेको छ । पार्टी फुट्छ कि मध्यावधि घोषणा हुन्छ कि अरू जे पनि हुनसक्ने खतरा छ । सडकमा विप्लवदेखि बैद्यसम्म, राजतन्त्रवादीदेखि हिन्दुवादीसम्मले व्यापक आन्दोलन छेडेका छन् । नेपालको राजनीतिमा ऐतिहासिक अस्थिरता देखिएको छ ।

यता झलनाथ खनालले कडीकडाउ कारवाही गर्नुपर्ने, यस्तो लचकताले केही नहुनेजस्तो निराशपन व्यक्त गरेका छन् भने माधवकुमार नेपालले व्यक्तिवाद र अहंकार तत्काल त्याग्नुपर्ने बताएका छन् । माधवकुमार नेपाल अझै पनि न ओल, न प्रचण्ड, मझधारमा उभिएका देखिन्छन् । २० गतेको बैठकमा पनि ओली आएनन् भने कस्तो निर्णय बाहिर आउला ?

यता ओलीले संसद अधिवेशन समेत नबोलाएर खतरनाक रणनीतिमा देखिदैछन् भन्ने विश्लेषण समेत हुनथालेको छ ।

; Hj{wfgn]

मुलुकमा भ्रष्टाचारले सीमा नाघेको छ । सत्तामा बस्नेहरूले मुलुकलाई दुहुनो गाई बनाएर लुटिरहेका हुनाले नै जनता स्वःस्फूर्त रूपमा सडकमा आएका हुन् । यी सबै कारणहरूले गर्दा जनताका माग सम्बोधन गर्न सरकारले अब ढिला गर्नु हुँदैन ।

kz'nf0{

खोजेपछि डडेलधुराबाट निषेधाज्ञा मानिन्न भनेर जुलुस निस्किन थाल्यो त । बुद्धिजीवीहरूले समेत सार्वजनिक रूपमा शान्तिपूर्ण जुलुस, आन्दोलनमा दमन गर्न खोजेको आरोप लगाइरहेका छन् । के नेकपाको भविष्य भीरको चिण्डो उँभो न उँधो भएकै हो त ?

; 3Lo

षड्यन्त्र रचेको यादवको आरोप छ ।

कार्यक्रममा जसपाका नेता शरतसिंह भण्डारीले संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र सूर्यको ताप भएकोले यसलाई छेक्न नसकिने बताए ।

प्रदेश २ का मुख्यमन्त्री लालबाबु राउतले केन्द्र सरकारसँग विभिन्न शीर्षकमा आफूहरूको अधिकारका लागि द्वन्द्व चलिरहेको बताउँदै दर्जनौं शीर्षकमा सरकारसँग मुद्दा नै चलिरहेको बताए । उनले प्रदेश सरकारले विगत तीन वर्षमा संघीयता जोगाउन र संघीयताले दिएको अधिकार प्राप्त गर्न केन्द्रसँग संघर्ष गरिरहेको बताए ।

लैंगिक हिंसाको अन्त्य
समृद्ध नेपालको गन्तव्य ।

g]kfn ;/sf/
;~rf/ tyf ;"rgf k|ljlw dGqfno
;"rgf tyf k|;f/0f lj efu

;Dkfbs÷k|sfzs M b]j]Gb|r8fn • sfof{no M a'4gu/, sf7df8f}+ kmf]g M $&*)@(%, df] M (*$!@%$**% • 0dj] M abhiyanweekly40@gmail.com • db|0f M ;fgufef lk|G6ª k|]; , afuahf/